

1)
2) 1
3) 2
4.
5)
6.
7'
8
9
10
11.
12.
13
14
15
16
17
18
19

... ..

Nya 10

3

ARTIFICIUM
ARTIS ABICH-
TIANÆ,

18

h. e.

Defectus, errores & contradictiones Ar-
tis distincte legendi & interpretandi S. U. T. quam Tit.
J. G. ABICHTIUS, S. S. Theol. D. & S. L. Prof.
Publ. Ord. in Academia Lipsiensi edidit. Quæ dum detegun-
tur, multa Dicta S. Scripturæ secundum Accentus
resolvuntur & explicantur, quædam atiam
vindicanur,

Ad

Defensionem eorum, quæ ex Diacritica S.
impugnantur & Usum Studiosorum
Accentuationis,

Ut

SUPPLEMENTUM DIACRITICÆ S.

esse possit.

Editum

5.

à

JOAN. FRANK, Meklenburg.

Impensis J. H. RUSWORMII, Bibliopolæ
Rostochiensis. 1713.

35

ARTIFICIUM
ARTIS ABIGI
TIANAE

DEO VERO
ET
VERITATI

S.
SUPPLEMENTUM DIARITICAE

JOANN. FRANK, Meklensburg.

Impensis J. M. RUSWORMII, Bibliopolae
Rochowensis 1715

JESU FELICITANTE.

§. I.

Scriptura omnibus merito mundi divitiis & deliciis præfertur: Cum David tantus Rex illam auro & melli præponat. Quod cum ita sit, omnia quoque, quæ ad ejus explicationem & illustrationem pertinent, jure nobis jucundissima sunt. In primis interpunctionem, sine qua certus sensus haberi nequit, maximi facere debemus. Cum itaque viderem, puncta, quæ Ebræis שׁוּב vocantur, hanc interpunctionem constituere, à puero illa diurna nocturnaue manu volvi & revolvi. Nec frustra operam aut tempus sumpsi. Multa reperi, quæ ad faciliorem hujus artis, quam hæctenus difficillimam judicavimus, perceptionem faciunt. Quia vero non nobis tantum, sed etiam proximo laborare debemus, ea, quæ observaveram, in publicum edere in animum induxi. Tot vero se difficultates objecerunt, ut facile inde colligerem, hunc laborem, quo proximo prodesse conabar, Diabolo odio esse. Tandem Rostochii bibliopolam inveni, qui sumptus in has chartas impendere promitteret. Sed cum ego Tractatum jam impressum esse putarem, MSC. nusquam apparebat, nec

in hunc usque diem, quo devenerit, certior fieri potui. Sic labor ille, quo me defunctum putabam, novus mihi surgebat. Quid facerem? Ex chartis, quas domi retinueram, Tractatum illum restitui, atque post multas molestias Lipsiæ inveni, qui illum suis sumptibus edere volebat. Deveni autem, nescio, quo fato, ad Tit. D. Abichtium OO. LL. PP. O. cui hunc Tractatum commendavi. Ille benignissimum se præbens multa de suo studio & auxilio promissit, ac ne in minimo quidem se à me dissentire ostendit, etiamsi illi, quæ meæ hypotheses essent, & quo fundamento niterentur, explicarem, simulque Concordantias Accentuum, tanquam basin torius negotii monstrarem. Ego, ut Christianos decet, nihil mali suspicans, omnia in vado jam esse putavi. Verum enim vero, cum Tractatus impressus ad manus meas perveniret, ita illum affectum deprehendi, ut merito, quod ille apud Virgilium, ingeminarem:

*Eheu! Quid volui misero mihi? Floribus austrum,
Perditus & liquidis immisi fontibus apros!*

Nam mancum & mutilum in publicum emissum vidi. Præterea loco commendationis promissæ Dissertationem præfixerat, qua Lectores non tam allicerentur, quam deterrentur. Et quod maxime dolendum, eas in ea mihi ineptias affixerat, quæ mihi ne somnianti quidem in mentem venerant. Ne hoc sufficere putes. Eodem anno, quo Diacritica S. edita, ipse quoque Artem distincte legendi S. U. T. edidit. Hanc cum viderem atque festinante oculo percurrerem, facile vidi, quid sibi vellet. Per cuniculos Diacriticam S. evertere studet. Quædam ex illa desumpta approbat; pleraque vero rejicit, meisque thesibus contrarias ponit: Sed ea arte & cautione, ut nunquam Diacriticæ S. mentionem faciat. Nempe ut eo majori damno esset, juxta illud:

Savior est tanto, quanto est occultior hostis.

Quam-

Quamvis vero firmiter mihi persuadeam, eruditiores, qui & Diacriticam S. & hanc Artem legendi legunt atque inter se conferunt, facile videre, quid de utroque Tractatu sit judicandum, tamen, cum illi, qui minus periti sunt harum literarum, facile offendi & in errorem induci possint, faciendum esse putavi, ut artificium hujus artis detegerem. Idque eo magis necessarium videretur, quia hic quoque aliena mihi affinguntur & imputantur. Etsi vero D. A. interdum asperius meque aliosque accusat, Ego tamen brevitate & modestia, qua possum maxima, illi respondebo. Non bile percitus, nec alio malo affectu incensus; sed solius veritatis amore ductus scribo. Vitio hoc mihi vertere nemo poterit. Innocentiam suam & divinam veritatem defendere, quis prohibeat?

§. II. Ut Artificium artis abichtianæ rectius videamus, à Præfatione incipiendum fuerit. Statim ab initio, qui a veteretur, ne plagii suspectus aut reus fiat, scribit, se exhibere *regulas non ex aliis haustas, sed ex quotidiana Codicis Ebræi lectione per plures annos continuata observatas.* Liceat hic dicere, quod sentio. Ego in illa arte parum vel nihil novi aut proprii reperio. Quicquid hic veri & boni est, id omne jam ab aliis dictum. Ne falsa quidem omnia sibi soli vindicare potest, cum multos erroris ejus & duces & comites noverimus. Illud vero miror, quod omnia fere exempla hujus Artis etiam in Diacritica S. reperiantur. Si D. A. id postulerit, monstrabo, qua pagina & quo in paragrapho exempla illa, paucis exceptis, deprehendantur. Qui fieri potuit, ut uterque eadem exempla & interdum etiam eodem ordine poneret? Num idem Ejus & meus genius est, qui utriusque eadem exempla dicitavit? Cur non etiam easdem regulas & eundem sensum utriusque semper dicitavit? Fortasse mea ex Arte legendi descripti. Crederem, nisi Diacriticam natu majorem nossem. Sed de hoc nil amplius addo. Lectores,

qui Diacriticam S. cum hac Artē conferunt, iudices erunt.
 §. III. Agnoscit plerosque, qui hactenus de accentibus
 scripserunt, *Accentuum doctrinam distinxisse in regularem & ir-
 regularem.* *Causa, scribit, quæ eos impulit, ut duplicem accentua-
 tionem statuerent, ex primo fundamento, quod supposuerunt, orta
 est, existimant enim, quod primus accentuum autor duas tantum
 voces dictamine grammatico connexas conjunxerit.* R. Hoc nec
 à veritate alienum, nec ab ullo, qui quidem hanc artem re-
 cte cognoverit, negabitur. Et qui posset? Cum singuli S.
 Codicis pasuci exempla suggerant. Pergit: *Cum vero multas
 voces eodem modo connexas, modo distinctas, modo conjunctas ob-
 servarent, ad aliam hypothesein confugerunt, docentes, quod servi
 frequenter loco distinctivorum & vice versa, hi loco illorum ponan-
 tur.* R. Eadem diverso, & diversa eodem modo distingui,
 docet Diacritica S. simulque monstrat, quo fundamento
 distinctio nitatur. Quod vero dicit, nos propterea ad aliam
 hypothesein confugere & statuerere eam ob causam servos lo-
 co distinctivorum & hos loco illorum poni, id prodit artis
 ignorantiam. Nam confundit diversissima, nempe distin-
 ctionem & interpunctionem. Distinctio suis nititur regulis,
 suis etiam interpunctio. Nec propterea, quia voces hoc vel
 illo modo distinguuntur, servi loco Dominorum aut contra
 ponuntur, nisi alia accedant, scilicet vocum singulis in locis
 occurrentium qualitas. Sed postquam distinctio facta, libe-
 rum relinquitur interpungenti, utrum velit Dominos, an
 vero servos nonnullis in locis apponere. Et quia omnibus
 illis in locis, ubi plures servi sese comitantur, distinctivi po-
 ni potuissent, & ordinarie debuissent, quis negare potest,
 servos loco Dominorum positos? Hoc qui negat, idem facit,
 quod ille, qui ubi Rex vel Princeps non adest, Vicariis
 Consiliariis & officialibus jus dicentibus dicto audiens esse
 renuit, aut illos Rempubl. administrare negat. Sed confi-
 deremus verba ejus paulo accuratius. Dicit nos confugere
 ad

ad aliam hypothesin. Cur hanc hypothesin de servis distinctivis vocat aliam? Num hæc non est ipsa irregularis interpunctio? Vid. Diacrit. S. l. 39. Quando ergo docemus servos loco distinctivorum poni, non ad aliam hypothesin confugimus, sed priorem hypothesin de interpunctioe irregulari explicamus. Hæc duo, ni fallor, diversissima sunt, quæ D. A. si rem de qua scribit, recte percepisset, nunquam confudisset. Quid porro? *Ex his fundamentis auctoritate humana suppositis, hanc pauca nata sunt regule &c.* R. Regulæ quidem factæ sunt ab hominibus, non vero auctoritate humana, sed nituntur fundamento divino: Quia inductione exemplorum SSRæ constant, quæ nemo bona conscientia in dubium vocare potest.

§. IV. Non vero in Præfatione solum anomalias & irregularem accentuationem oppugnat, sed etiam in ipso Tractatu. Nam Cap. I. §. XV. p. 17. sic scribit: *Hinc tanta vicariorum multitudo orta, quam neque Doctores sufficienter explicare, nec discentes mente comprehendere potuerunt. Interea optimas celeberrimorum interpretum explanationes, quas suæ hypothesi non favere sentiunt, corrigere & rejicere ausi sunt, quandoque per-versas & noxias plane sententias Scriptoribus S. tribuentes. R. Quæ est illa multitudo? aut unde orta est, nisi à primo accentuum autore? Nam qui de accentibus scripserunt, nullos vicarios addiderunt, sed in Codice S. repertos notarunt. Si qui præcesserunt, illos sufficienter non explicaverunt, nemini sequentium prohibitum, quæ desunt, addere. Quanquam non videam, quid huic rei desit. Examine Tabulas illas duas, quas Diacritica S. exhibet, cum notis adjunctis, si vel unus, isque minimus totius Codicis S. desideratur, qui non sufficienter sit explicatus, ostendat illum. Discentes accentus mente comprehendere non posse, qui dicit, vel suo ingenio metitur alios, vel omnidiscientium ingenium præ se contemnit. Sex vel septem servi sunt,*

funt, qui interdum loco distinctivorum in secunda vel tertia sui Domini voce ponuntur. Lapis vel stipes sit oportet, qui tantillam multitudinem, quam D. A. frustra *tantam* vocat, capere non posset: Præcipue cum in Tabb. D. S. conditiones singulorum tam perspicue positæ sint. Ego D. A. fistere possum ex meis discipulis, qui, cum pueri adhuc essent, illos comprehendere & juxta accentus Dicta S. Scripturæ, quæ illis proponebantur, in Tabellis disponere potuerunt. Unde colligo etiam alios id facere posse & D. A. sine causa de aliorum ingenio desperare. Quod vero scribit, eos, qui accentus sequuntur, perversas & noxias plane sententias Scriptoribus S. tribuere, id probari non potest. Non debuisset in genere omnes accusare, aut illos suspectos reddere; sed Autores, qui hoc faciunt, nominare. Ego quoque video illos, qui juxta accentus Textus biblicos resolvunt. Concedo nonnullos interdum non satis dextre accentibus usos. Unde & quosdam illorum nævos in Diacritica S. notavi. Qui vero noxias & perversas plane sententias Scriptoribus S. tribueret, nullum vidi. Indicet ergo, quis ille sit, ut aut ille se defendere, aut nos illum fugere possimus. Sed subolet mihi, quid sit. Non enim pituita laboro, multo minus nasum amisi. Explicationem Es IX. 5. quam ante aliquod annos dedi, pungit. Loquitur vero hic in plurali per Synechdochen, ne Rhetorices ignarum putaremus. Hanc enim & in Dissertatione sua & in hoc Traçtatu Cap. XXIII. §. III. p. 200. judaismi & Socinismi ream fuisse, unde non mirum, si illam in noxiis & perversis sententiis habet. S. S. Trinitatem & Messiam *Ἰσὴν Ἰσραήλ* ex illo Dicto Esaiæ probavi. Hoc judæi & Sociniani ambabus amplectentur. Scilicet! Sed male coherentem hanc accusationem Dissertatio Antiabichtiana fregit: Adquam si responderit, plura audiet. Hic nihil addo, nisi illud, ut vel unum mihi judæum aut socinianum afferat, cui mea explicatio arridiat.

arridiat. Sed Titulos separo, nec omnes Messiaë tribuo. Fateor. Quid tum? Num oblitus est illud pervulgatum: Duo cum faciunt idem, non est idem? Probet, priusquam me accuset, me eodem modo, eodemque fine Titulos illos separare. Sed quid multa? Ad hæc dijudicanda, non opus est Doctoribus & Professoribus: vel Tirones Theologiae vident, quid solidi in tali accusatione, nugaeque rident.

§. V. Num adhuc plura contra anomalias producere valet? Omnino. Cap. V. §. XVI. p. 79. hæc legimus: *Inutiles sunt & falsa aliorum intricata & obscura de anomaliiis regula, quas magno numero sinxerunt, iisque artem magis obscurarunt, quam dilucidarunt.* R. Et hic debuisset indicare, quorum & quænam illæ regulæ sint, in quas sic invehitur. Deinde etiam probare debuisset, illas intricatas, obscuras, falsas. Nam, si accusasse sufficit, quis innocens erit? Sed alii pro se loquantur: Ego hic pro me tantum loquar. Dedi & ego in Diacritica S. regulas. Producat, si vir est, vel unam ex illis, quæ intricata, obscura & falsa. Si vero illud facere non potest, cogitet, quid sit, omnes aliorum regulas præ suis contemnere, omnesque in genere accusare, cum ne quidem de uno probare id possit.

§. VI. Sed mittamus illa & rem ipsam videamus. Rejicit anomalias & irregularem accentuationem. Hic quærere possem, an unquam regulam sine exceptione videvit? Sed non utar illa responsione. Suo sibi hunc adversarium, ut Terentianus ille, gladio jugulabo. Nam ipse D. A. nobis anomalias, quas in aliis rejicit, explicat, licet valde imperfecte & interdum perverse. Duplices sunt anomalie: Distinctionis & interpunctionis. Ad anomalias Distinctionis pertinent; quæ Cap. IX. p. 118. seqq. Cap. XXI. p. 181. seqq. habet. Omnia quoque exempla ibi adducta, paucis exceptis, ex Diacritica S. desumpta, & ad mentem D. A.

B

deflexa

deflexa sunt. Anomala interpunctionis etiam passim habet. Vid. p. 39. 40. 41. 42. 51. 53. 54. 55. 56. 58. 59. 62. 64. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. &c. singulis fere paginis, usque ad Cap. XXIII. quæ omnia addere tædet. Qui hæc confert cum Tabulis in Diacritica S. positis, videbit eadem esse, quæ ibi ponuntur, & hic per totum librum dispersa, quæ in Tabulis ordine & brevissime posita, ut uno intuitu videri possint. Sed quo eo magis D. A. constringamus, videamus omnes anomaliarum species, quæ in Diacritica S. habentur. 1.) Dominus stat loco servi. Huc pertinet Es. 5. 2. 4. q. habet p. 54. Num. 25. 15. p. 58. Num. 18. 9. p. 63. &c. 2.) Major loco minoris. Sic hæc Ars p. 64. in Tabula loco minoris ponit Tlîscha, Pafer, Karne parah. &c. qui alios in majore & Magna occurrunt. 3.) Minor loco Majoris. Sic hic p. 51. in Tabula loco magni & majoris ponitur, Paschta p. 56. in Tabula sub Tiphcha loco magni stat etiam Tbhîr 4.) Domini alternant. Sic hic p. 51. pro Paschta etiam ponitur Mahpach p. 56. pro Tbhîr etiam est Paschta sub Tipcha. Sic p. 75. Schalscheleth loco Rbhîæ. 5.) Servi distinguunt. Hoc negat quidem, exempla tamen passim habet, quæ distingui posse fatetur & ipse quoque distinguit Vid. p. 75. §. XIV. & p. 78. Quamvis nobis sufficiat, quod servi adsint, ubi Domini stare potuissent. Qualia exempla passim habet. Vid. p. 120. 6.) Servi alternant. Sic hic. Vid. p. 70, 72, 66. 67. in Tabulis. Si ergo anomalix inutiles & falsæ sunt, cur sequitur illas, & quidem omnes & singulas, ut modo vidimus? Si utiles & veræ, cur reprehendit? Cum igitur videamus D. A. nobis Artem suam sine anomalis tradere non potuisse, adeoque ipso facto verba sua refutare, sibi que contradicere, non est, quod illius accusationibus terreamur.

§. VII. Quia vero nostra rejicit, videamus, quid ab illo expectandum. Sic vero scribit in eadem Præfatione:

Cum tot damna ex Accentibus minus recte explicatis in Ebraam linguam redundare animadvertirem, eos luculentius explicare suscepi. R. Ex Accentibus minus recte explicatis aliquid damni quidem esse potest. Concedimus quoque non ab omnibus æque feliciter accentus esse explicatos. D. A. vero luculentius illos explicasse, nondum persvadeor. Plus caliginis, quam lucis in hanc artem intulisse, non sine causa dicimus. Hoc patet ex ejus methodo, quam Cap. II. §. IIX. p. 25. nobis pandit. Incipit ab initio, cum hætenus aliã fine inceperint. Qui nil, nisi ut legat, quærit, hac methodo contentus esse posset. Qui etiam explicaturus est Textum, parum profecerit, nisi omnes accentus à calce ad caput recte perpenderit. Nec quoque, qui sic procedit, de accentuum valore recte judicare potest. Si enim in legendo processerit, usque ad primum distinctivum v. g. Rbhiam 2. Reg. 1. 6. atque ibi substiterit, si rationem reddere deberet de valore ejus, utrum sit magnus, an vero major aut facundo-major? non potest, nisi ordine retrogrado reliquos quoque distinctivos r̄ Sæghol examinaverit. Atque sic, qui methodo abichtiana utuntur, non possunt quicquam efficere, nisi simul aliorum methodum sequantur. Unde satis patet, hanc methodum in analysi accentuum non sufficere. Præterea Arti abichtianæ multa desunt necessaria. Qui in Accentuatione proficere vult, debet habere regulas distinguendæ orationi necessarias: Nam sine his nihil à priori effecerit, nec à posteriori de distinctionum qualitate & conceptuum ~~xiõa~~ recte judicaverit. Has vero nullas Ars abichtiana nobis exhibet. D. A. quidem scribit Cap. I. §. XV. p. 18. *Neutiquam dubito, quin omnes versus biblici, datis iis, quæ ab autoris arbitrio pendent, accurate iisdem accentibus signari possent, qui in Codice punctato apparent.* Sed facit ostenta, & promittit, quæ præstari non possunt. Quod vel ex Diacritica S. §. 196. seqq. 312, 313, 362. colligere potuisset. Sed cautus est, ut video.

Intelligit hoc de illis, qui non ab arbitrio autoris pendent. Hos enim sibi dari postulat. Sed & hic verum illud Plantinum.

Qui cavet, ne decipiatur, vix cavet, cum etiam cavet.

Etiā cum cavisse ratus, sepe is cantor captus est.

Qui enim sunt illi, qui ab arbitrio autoris pendent? Hoc, qui artifex esse vult, scire debebat. Nemo vero scit, nisi qui differentiam accentuationis necessariā & liberā scit, de qua in hac arte altum silentium. Præterea quis scit, quinam ab arbitrio autoris pendeant, cum nemo mentem Scriptoris divini aut ipsius Spiritus S. intelligat? Si vero dederimus illos, quinam restabunt? Fortasse nulli, cum omnes vel tamen plerique ab autoris arbitrio pendeant. Distinctio variis modis fieri potest. Hæc præsupponitur. Quomodo hanc D. A. adornabit? Num accurate? ut scribit. Scilicet, finem obtinebit neglectis mediis, contra sanum sanæ Philosophiæ principium: Qui vult finem, vult etiam media ad finem ducentia. Media illa hic sunt regulæ, quas D. A. nullas habet. Data Distinctione fit interpunctio. Hæc est vel necessaria vel libera. Utramque, qui artifex esse vult, scire debet. Quod quomodo juxta methodum & Artem abichtianam fieri possit, nondum video. Multa defunt; multa eorum, quæ adsunt, falsa sunt & fallacia. Defectus facile deprehendet, qui regulas hujus artis cum Tabulis Diacrit. S. contulerit. De falsis pauca hic notamus. Cap. IV. §. II. p. 38. majorem rē Sgoltæ ponit etiam Paschta, cum tamen in majore nunquam occurrat. Qui aliter sentit, exempla proferat. Cap. IV. §. IV. p. 4. vult Sillucum sibi semper præmittere Tipcham. Quod quam falsum sit ex Diacrit. S. §. 298. patet. Cap. V. §. II. p. 63. vult Paschta in membro Rbhæ occurrere, quod falsissimum: Nam Paschta nunquam est subdistinctivus Rbhæ. Pag. 64. ponit tale schema sub Paschta.

Paschta

Paschta	Tlifcha	Pafer	Geresch
	Pafer	Geresch	Tlifcha

Sed hujus consecutionis nulla exempla dantur. Nec ubi Pafer in magna adest, in Majore Geresch occurrit. Nec Pafer in Minore reperitur; sed tantum in magna & majoribus. Si in magna adest, interdum vicarii in minore occurrunt, quos D. A. quidem contemnit, sed sine fundamento. Ut supra vidimus & infra videbimus. Præterea hæc Tabula nemini usui esse potest, cum conditiones, quibus illi, qui adsunt, ponuntur, nullæ existant. Cap. XIII. §. I. p. 156. seq. putat, Tiphcham in minore sub Athnach metrico verbi subdistinguo, poni, quod tamen universaliter non est verum. Ponit p. 60. sub Rbhia etiam Geresch cum Kadma in eadem voce & in magna Karne parah cum nullo exemplum detur, in quo sic occurrant. Nec Gereschaim, Pafer, Karne parah eo ordine occurrunt. Quia, Pafer nunquam habet alium majorem, nisi seipsum. Et talia plura in hac arte reperiuntur, quibus discentes in errorem adducuntur, ut vel falsa proverbia arripiant, vel etiam quid assumentum sit, nesciant. Verum de his infra plura dicendi locus erit. Ex quibus omnibus facile patet, D. A. frustra hic luculentiorum explicationem jactare. Lulentiorum rectius dixeris: quia multum luti tam falsitatis, quam imperfectionis secum vehit.

§. IIX. Sed discamus nunc, quid luculentior hæc ars doceat. Duo inquit, *fundamenti loco supponenda esse existimavi. Primum, quod omnes accentus Distinctivi semper & ubique lectionem versus distinguant.* R. Hoc fundamentum de ordinaria interpunctione intelligendum, jam dudum ab aliis positum: in extraordinaria aliter se res habet. Quod ipsa hæc ars, p. 40, 42, 54, 58. &c. concedit, adeoque universalitatem ejus infringens sibi contradicit. Atque utinam hic subsisteret!

steret ! Sed D. A hujus fundamenti plane oblitus multis in locis contra illud sævit, omnibusque id viribus destruere laborat. Nam non obstante hoc fundamento voces distinctas sensu connexo vertendas esse vult, non vero distinguendas. Cap. V. §. II. p. 54. adducit Gen. 31. 13. אנכי ה' אלהי בית אבי עמי. Quæ sic vertit: Ego | Deus Bethelis || Cum tamen, si suum fundamentum sequi voluisset, sic vertere deberet: Ego Deus | Bethelis || vel potius: Ego Deus | *Deus inquam* Bethelis || juxta Diacrit. S. §. 220, β Pag. 58. habet Ef. 14. 15. אלהי ישראל תורה. Ubi penultima vox sensu cum ultima coherere statuitur. Unde sic vertenda forent: Certe | ad infernum detruderis || vel potius: Certe *detruderis* in infernum | detruderis *inquam* || Indicet nempe, five velit, five nolit, illum tamen ad inferos abreptum iri. Vid. Diacrit. S. §. 220. 2. p. 124. Et talia plura in hac arte occurrunt. Quibus omnibus sibimet ipsi contradicit, & fundamentum à se positum evertit. Si enim hoc fundamentum firmum, cur voces distinctas sequentibus necit? Si vero ill. cc. recte se vertisse putat, quomodo fundamentum consistere potest? Alterum cadet, vel fundamentum, quod nolumus; vel versiones has aliter fieri oportet, quod cupimus.

§. IX. Secundum, quod fundamenti loco ponit, est, quod omnes accentus serui semper & ubique syllabas & voces sequenti distinctivo in lectione adjungant, easque sensu connexo vertendas esse, indicent, R. Hæc regula etiam limitanda h. m. Servifolitarii positi semper jungunt. Cum enim plures sese sequentes ponuntur, si actu non distinguunt, possunt tamen distinguere. Vid. Diacrit. S. §. 38. seq. & Dissertat. Antiabicht. §. VIII. Ipse D. A. testatur Cap. V. §. XIV. p. 75. quod in illis interpretis vocum distinctiones & conjunctiones ex contextu facile cognoscant. & Cap. XIII. p. 74. §. XVI. p. 76. Interpretis judicio relinquitur, ut vocum distinctiones & conjunctiones ex sensu

exsensu dijudicet. & p. 78. Exempla posita distinguit. Quamvis vero non negemus accentuum autorem servos plures adhibuisse ob accelerandam pronunciationem, quod hęc ars vult p. 79. non tamen exinde sequitur, quod in analysi non debeant distingui. Præcipue illud notandum in Minore sub quovis Domino, ubi, si non distinguerentur, accentuum consecutio turbaretur. Hoc cum D. A. thesi suæ præpostere serviens non observet, nec regulis, nec Tabulis ejus uti possumus. v. g. p. 64. Cap. V. §. IIX. in Minore ponitur Pafer & Karne parah. Hic Lectores facillime in eam opinionem venire possunt, quasi immediatam distinctionem constituerent sub suo Domino. Quod multo secus est. Nam semper intercedunt, vel ipsi Domini, vel servi loco Dominorum emphatice positi. Vid. Diacrit. S. Tab. Prof. G. 8. β. b. 2. & γ. b. Si vero tam invidus est, ut his servis illum distinguendi honorem tribuere nolit, debuisset tamen Lectores & discentes monere, qua ratione & quibus conditionibus Pafer & Karne parah ibi adsint. Quod cum negligat, incertosque discentes relinquat, hęc ars officio suo rite non fungitur. Et qui illam sequitur, nunquam ad certam solidamque cognitionem perveniet, sed semper inluculenta hac explicatione cimberias tenebras offendet. Sed statuat D. A. quicquid velit. Qui exempla SSræ considerat, facile videt, quid verum falsum ve sit. Multis in locis vox penultima & ultima, vel etiam antepenultima, cum penultima non construitur. Hinc ordinarie distinctionem requirit. Cum itaque interpungens in voce distincta servum loco Domini posuerit, non sine summa injuria ejus vis distinguendi negari potest. D. A. adducit p. 78. ex Deut. II. 32. ויצא סידון לקראתו. Hic vox penultima & ultima non coherens constructione grammatica, unde recte ab illo distinguitur. Jud. 20. 34. עשרת אלפים איש בחור. videmus tertiam vocem non construi cum secunda. Quod vel ex

eo patet, quia terminatio ם manet. Tertia ergo ordinarie distinguenda. Quia vero interpungens ibi servum ponit, sine omni dubio ille erit vicarius Domini Gereschi ejusque absentis potestatem exercere putandus est. Quod in non constructis videmus, idem in constructis fieri potest. Quia nusquam distincti conceptus desunt, quibus membra efferri & ad se invicem referri possint. Nec ullum probabile argumentum in contrarium adduci potest. Objicit quidem p. 79. *Si hoc intendisset accentuum autor, non servos apposuisset.* R. Potuisset sane, sed noluit. Cur vero? Respondeo ex ipsa arte p. 79. voces celerius & conjunctius pronunciari voluit. Cujus celeritatis nulla alia ratio esse potest, nisi emphasis aut *πάθος*. Quod ipse D. A. agnoscit in Dissertat. de Accentuum officio. Conf. Dissertat. Antiabicht. §. 21. Sed quid opus est prolixè contra D. A. disputare, cum & hic sibi contradicat, & contra proprium fundamentum agat. Quod non solum ex illis patet, quæ in hoc § adduximus, sed etiam ex illis, quæ præcedente §. 8. adducta. Si Gen. 31. 13. Mahpach in אכני est servus, adeoque hæc vox sequenti voci jungenda, juxta fundamentum secundum ab illo positum, cur vocem אל jungit voci בית-אל? Sic enim non potest non Mahpach distinguendi vim accipere. Idem judica de Es. 14. 15. Si enim Darga est servus atque hoc ejus fundamentum consistere debet, non potest שאלו voci תורר in sensu connexo tribui, eo modo, quo id D. A. facit. Cum vero id faciat, una opera utrumque suum fundamentum, quantum in illo est, evertit. Quia ergo hic nihil certi est, sed ea, quæ uno loco ponuntur, alio loco verbo & facto destruuntur, facile artificium hujus artis videmus.

§. X. Sed hæc de Præfatione sufficiant. Nunc ipsum Tractatum ordine examinemus. Cap. 1. agit de usu musico, de quo etiam quædam in Dissertatione, quam Diacriticæ

critica s. præmisit, habet. Ad quæ in Dissertat. Antiabicht, respondi. Non ergo opus est, hic prolixè contra illum, disputare. Illud tantum dico. Judæi, quorum testimonia hic habet, aut non loquuntur de cantillatione, sed tantum de decora vocum pronuntiatione, quam non negamus: aut si de cantillatione sua intelligunt, probare tenentur, quæ statuunt. Judæos modernos cantillare scimus, quamquam non eodem modo, quod ex verbis Eliæ §. II. X. p. 9. citatis patet. Sed quærimus, an in hunc finem accentus sint inuenti? Hoc nemo hæctenus probare potuit. D. A. putat, accentus etiam instrumentorum musicorum sono expressos. Quod colligit ex verbis רשי § III. p. 4. citatis כעמור בהגבהת קול ובצלצל נעמור. Sed nondum probatum est צלצל denotare instrumentum musicum. Vult potius illos elevata voce clare & jucunde esse expressos inter pronuntiandum. Nam צלל tam proprie, quam metaphoricè clarum indicare D. A. non negaverit. Si vero concesserimus, צלצל significare instrumentum musicum, si quoque concesserimus Judæos adhibuisse instrumenta musica, quid tum? Num exinde sequitur Accentus eum in finem esse inventos?

§. XI. Cap. II. §. XV. Quædam habet, quæ mihi aliisque opposita, unde consideranda. Diximus quidem, jam antea §. 4. quædam de illis: sed rogamus B. L. ne & hic repetita quædam legere pigeat. Sic vero D. A. *Non diffiteor plerosque accentuum interpretes docuisse, Hebræos duas tantum voces conjunxisse, & si tres vel plures servi concurrunt, semper alterum illorum distinctivi locum occupasse.* R. Nec nos diffitemur. Res quoque pro seipsa loquitur. Omnibus enim in locis, ubi plures servi concurrunt, semper aliqui distinguunt & distinctos conceptus logicos sistunt. Hoc nemo, nisi harum literarum plane rudis negaverit. Et ipse D. A. agnoscit, dum tales voces logice distinguit.

Vid.

C

Vid. Cap. V. §. VI. p. 78. &c. Si servi distinguendi vim non habent, cur ipse distinguit & distinctiones ex contextu facile cognosci posse asserit. Cap. V. §. XIV. p. 75? Si vero vim eam habent, cur hic eam negat?

§. XII. *Sed hinc tanta vicariorum multitudo orta est, quam neque Doctores sufficienter explicare, neque discentes mente comprehendere potuerunt.* R. 1.) Si Spiritui s. placuit tot vicarios adhibere, quis homo illud reprehendere potest? 2.) Doctores omnes hoc sufficienter explicasse, non dixerim: Was muthium tamen si consuluerit, parum illi deesse, quod ad hanc doctrinæ partem attinet, videbit. Si vero quid deesse putat, videat Diacriticam s. in qua totam illam doctrinam explicatam reperiet. Qui hoc negat, proferat exempla, ex s. Codice in contrarium. D. A. sine dubio memoria tenet, me ipsi monstrasse Concordantias accentuum. Ex his omnes, quas ego posui, regulas desumpsi, atque sic omnes illa regulæ probari possunt inductione omnium exemplorum. Hæc Ars abichtiana dissimulat & omnes in genere accusat, quod doctrinam de vicariis sufficienter explicare non potuerint. Quid illi sufficit, si omnia exempla adducta non sufficiunt? Aut quæ solidior probatio in his literis esse potest, quam omnium exemplorum inductio? 3.) Si discentes mente comprehendere nequeunt, non accusandus est docens. Non nesciet D. A. illud Philosophorum: Omne receptivum recipit, non ad modum imprimentis, sed receptivitatis suæ. Quamvis expertus sim, non omnes discentes tam stupidos esse. Sed de his supra plura.

§. XIII. *Interea, pergit: Optimos celeberrimorum interpretum explicationes, quas sua hypothese, non favere sentiunt, corrigere & rejicere ausi sunt, quandoque perversas & noxias plane sententias Scriptoribus s. tribuentes.* R. Gravis accusatio proximi, quam D. A. nisi contra IX. Præceptum, peccasse

peccasse vult videri, probare tenetur. Monstret, quinam illi sint, qui optimas explicationes rejiciunt. Monstret, quænam interpretationes illæ sint, quas rejiciunt. Probet optimus esse, quas rejiciunt. Monstret, quænam per-versæ illæ & noxiæ sententiæ sint, quas Scriptoribus s. tribuunt. Probet firmiter tales esse. Hæc omnia nisi monstraverit & demonstraverit, facile illi, qui sine præ-judiciis hæc legunt, judicare poterunt, quid de accusatione ejus sit statuendum. Conf. supra §. 4.

§. XIV. *Qui genuinum accentuum officium considerave- rit, facile percipiet, quod autor accentuum de illa hypotefi, ne per somnium quidem cogitaverit.* R. Quodnam est genuinum illud officium? Nonne distincte nobis autoris mentem explicare? Ars hæc distincte legere docet. Num distincte leget, quæ distincte non sunt proposita? Hoc accentuum officium omnes, qui hæcenus ex nostratibus rite hæc puncta tractarunt, cognoverunt. Quinam ergo sunt illi, qui genuinum officium non considerant? Quænam illa hypothesis, de qua autor accentuum ne per somnium quidem cogitavit? Fortasse illa de cantillatione, quæ multorum cerebrum occupavit. Nam de hac accentuum autorem sollicitum fuisse, nemo hæcenus probare potuit. Quæ enim attulerunt, ne speciem quidem veri habent, multo minus ipsam veritatem.

§. XV. Sed pergamus. *Regulas, quæ accentuationem à priori, ut loquuntur, docerent, invenire multum alii laborarunt, & de dictamine grammatico & logico, quæ vocum connexiones & distinctiones indicarent, multa præfati sunt: Sed utrum eorum regule intentioni autoris & antiquorum judæorum respon- deant, alii judicent.* R. 1.) Nec hic generatim omnes regu- las rejicere, sed cum, qui accentuum doctrinam tradunt, non eodem modo, nec easdem regulas proponant, distin- cte rem explicare debuisset, ut sciremus, quas regulas

rejeceret. Omnes probari non posse fatemur. Unde posteriores semper priorum regulas vel correxerunt vel rejecerunt. Quod aliter fieri non pout, in re nondum satis exulta. Inventis semper aliquid addendum, donec artes ad ἀκμήν pervenerint. Id fieri videmus in reliquis, cur non etiam in hac? Sed D. A. nihil habet eximium: omnia sine discrimine rejicit. 2) Si intentio auctoris dictamini logico & grammatico non respondet, dicat nobis, an Spiritus S. sua ἀλόγως scripserit? si Logicam neglexit, quomodo SSra dici potest vera? Num datur Logica sine veritate, aut veritas sine Logica? Num fons omnis boni atque sic etiam Logicæ, logice loqui non potest, aut non debet? Et quo jure dictamen illud logicum & gramaticum in dubium vocare potest, cum in singulis pasucis vel manu palpari possit? Producat D. A. vel unicum pasucum ex s. Codice, qui non sequatur dictamen logicum. Non poterit.

§. XVI. Sed fortasse non sine causa hoc dictamen rejicitur. Tot enim subjecerunt exceptiones, qua regularum universalem veritatem mox debilitant & infringunt. R. Et hic ἀπίθειαν desideramus. Debuisset distinguere regulas & regularum autores, sic etiam, quænam illæ & quot exceptiones sint, explicare, ut sciremus, quid rejiceret, & quid nos sequi aut defendere vel etiam deserere deberemus. Mira vero res est, quod hic propter exceptiones regulas rejiciat, & magis mirum, quod putet, exceptiones infringere regulas. Omnes in hac sumus hæresi, exceptiones confirmare regulas & perficere. Nempe quando regula cum exceptis totum exhaurit. Ergo cum nulla regula (nisi moriendi) exceptione careat, omnes Regulæ sine exceptione sunt imperfectæ & non nisi imperfectam & confusam cognitionem pariunt. Si itaque regulæ recte conceptæ atque exceptiones legitimæ & sufficienter explicatæ, regulam exceptiones non debilitant, sed corroborant & perficiunt. Et qui exceptiones regulas de

de dictamine logico infringere possent, cum nulla exceptio & nullum anomalum exemplum detur, quod non fundamento logico nitatur. Si D. A. hoc negat, producat exempla in contrarium. Satis hic patet D. A. hanc artem & mentem eorum, qui illam tradiderunt, non satis percepisse, aut etiam contra conscientiam suam oppugnare. Sed faciamus periculum, annon & hic proprio illum gladio jugulare possimus. Negat anomala. Sed supra §. VI. evicimus, illum omnia illa anomala, quæ in aliis reprehendit, in sua quoque Arte habere. Quid sunt anomala? Quæ à communi regula deflectunt. Quid est exceptio? Nonne annotatio eorum, quæ à communi regula discrepant? Qui igitur anomala ponit, habet etiam exceptiones. Cum ergo Ars abichtiana omnia anomala habeat, quæ nos, necessario etiam illas exceptiones, quas nos ponimus, habebit. Atque ita hic etiam, ut alias, quæ in aliis reprehendit, ipse admittit. Ubi insuper notandum, quod regulam distinguendis vocibus necessariam nullam ponat, & tamen exceptiones regulæ illius, quæ poni debuisset, habet. Ut ex Cap. IX. & XXI. perspicuum. Quis hoc artificium non miretur?

§. XVII. *Planiori*, pergit, *via incedimus, si dicamus; quod autor accentuum voces distinxerit, quas sensu salvo distinguere potuit, & quandoque duas, quandoque tres & plures conjunxerit, quos sensu salvo conjunctim pronunciare potuit.* R. Num vero non eadem via alii incedunt? Et illi statuunt, voces distingui, quæ salvo sensu distingui possunt. Et illi concedunt, quandoque duos, tres vel plures seruos se ordine sequi. Nec negant illi, quod ita salvo sensu conjunctim pronuncitari possint. Quæritur vero, annon illa verba, sic per continuos conjunctivos copulata in analysi distingui possint? Hoc affirmant, & si opus foret, inductione omnium exemplorum demonstrare possunt. Si D. A. hoc adhuc negat, proferat exempla, quæ distingui nequeant.

nequeant. Sed salva res est. D. A. ad nostra se castra confert & concedit, quod negaverat. Ut supra §. XI. vidimus. Quod itaque viam suam planiorem jactat, id eodem jure facit, quo luculentiozem esse volebat. Quod §. VII. vidimus.

§. XII. Sed audiamus, quid D. A. porro promat. Neutiquam tamen, inquit: dubito, quin omnes versus biblici, datis iis, quæ ab autoris arbitrio pendent, accurate iisdem accentibus signari possint, qui in Codice punctato apparent. R. Hic satis pater, contra quem D. A. artem suam direxerit. Vid. Diacrit. s. §. 308. 313. 359. Ubi contrarium solidissime demonstratur. Hæc quomodo refutaturus sit, expectamus. Interim non satis mirari possum confidentiam. D. A. qui coram erudito mundo ea affirmare & jactare audet, in quibus vel à discipulis suis, qui Hebraica legere & accentus norunt, meliora doceri potest. Detur illi dictum SSRæ, removeatur Codex s. distinguat verba, distincta inter pungat. Si vel unum pasucum sine dictamine logico & grammatico, aut regulis ab aliis datis interpungere potest, mirabimur artem ejus. Si vero forte, quis usu & exercitatione id consecutus, ut verba data distinguere & interpungere possit, quem tamen videre pervelim, quomodo suam distinctionem defendet, aut quam ejus rationem reddet? Hic Rhodus, hic saltet, qui potest. Tum quoque qui sensum Spiritus s. à priori nescit, accentus eosdem, quos Codex s. habet, nunquam apponet. Hoc Diacrit. s. variis locis docet. Vid. §. 309. seqq. & 352. seqq. contra quæ D. A. hic in tenebris pugnat. Quo eventu, exitus probabit. Reperiuntur gratia Dei, cui & laus & gloria sit, qui, quæ scribuntur, conferre & examinare, atque de illis judicare possunt. Hi facile viderint, quid sani aut solidi, in his D. A. assertionibus. Sed hæc sufficiant de
Cap.

Cap. I. Reliqua vel mihi non adversantur aut nocent , vel etiam alibi rejecta.

§. XIX. Nunc videamus Cap. II. ubi notamus , quod p. 21. constituat cum aliis quibusdam tria pasuci membra. Quod in seqq. aliquoties repetit. Vid. Cap. III. §. II. & III. Cap. XI. §. III. Hoc etiam opponitur Diacriticæ s. quæ hoc negat §. 190. Cum vero qui per Trichotomiam Pasucos resolvunt, nullum pro se argumentum habeant: Dichotomia autem dispositionibus aptior sit, atque omnibus totius Codicis s. pasucis probari possit, merito hanc sequimur.

§. XX. Supra §. VII. monstravimus, hanc artem multa falsa proponere. Hujus exemplum & hic habemus. Scribit enim Rbhiam ejusque vicarium Schalscheleth membra r̄ Sgoltæ, Sakephkaton & Tiphcha subdistingueret. Hoc fallit. Nam Schalscheleth non nisi sub Sakeph occurrit. Hinc Cap. V. §. I. p. 50. & §. XV. p. 75. sibi contradicere cogitur. Egregium artificium! Ex quo videmus, quantam cura & attentione animi hæc ars elaborata sit.

§. XXI. Consideremus etiam caput III. ubi §. I. p. 26. scribit, à Masora adduci V. exempla, in quibus XL. voces. Verum est. Docet Masora quinque exempla reperiri, quæ nam vero illa sint, id Masoram indicasse, non memini. Ego vero non sine labore illa collegi, atque in Diacrit. s. §. 44. adduxi. Nisi ergo locum Masoræ, ubi adducantur, monstraverit, facile crediderint, hæc exempla ex Diacritica s. in Artem abichtianam transscripta.

§. XXII. Eodem capite §. III. p. 27. vult, in interpunctione observandum, quod membrum Athnachi quandoque cum membro Sgoltæ quandoque cum membro Silluci arctius cohereat. R. Hæc nisi recte intelligatur, est noxia hypothesis, contra quam Diacrit. s. §. 231. disputat. Sic enim vis accentuum turbatur & si quis Dicta S. Sræ pervertere voluerit, nunc
ad

ad seqq. nunc ad antecedentia Athnachi ditionem referre poterit, atque sic nihil certi habebimus. Contra hoc firmiter tenendum est, Athnachum semper esse majorem Sgoltha, atque sic Athnach magis cum Sgoltha quam cum Silluco cohærere. Hoc valet etiam in extraordinaria s. anomala distinctione. Licet per hanc interdum materiæ connexæ divellantur & distinguendæ jungantur, ob certas Spiritus S. rationes: accentuum tamen valor nunquam confunditur. Locus Gen. 8. 21. non probat, quod debet. Distinctio, si Spiritui S. placuisset, aliter fieri potuisset. Quod, qui fundamentum rei cognoscit, facile videt. Distinctione vero hac data, accentus suum nativum valorem retinent. Nec video causam, cur Athnach magis ad Silluc pertineat, quam ad Sgoltha. Qui sine antecepta opinione, verba considerat videt, quod Sgoltha ditionem magis ad Athnach pertinere, quam ad Sillucum. Ad Sillucum pertinet mediate, ad Athnach immediate. Cur non vult percutere viventia terræ? Quia non maledicet illis. Cur non maledicet? Quia odor ille sacrificiorum in fide oblatorum Deo gratus acceptusque. Quia igitur Sgoltha & Athnach immediate cohærent, & distinctio inter pœnam & pœnæ fundamentum, satis perspicua, non video, quo jure Athnach magis ad Silluc, quam Sgoltha referendus. Videamus verba in Tabella. Est hic *Decretum seu promissio Dei de remissione pœnæ, ratione.*

I. *Fundamenti*, q. est maledictio remota, descripta

(N) Causaliter, ubi	[α] actus.	-	-	וירח יהוה	
	[β] objm.	-	-	את ריח הנחור	
(כ) in se ubi					
α) θεσις in qua	a) Signum dicti, ubi	(1) actus	-	ויאמר יהוה	
		(2) modus	-	אל לבו	
	b) Dictum ubi	(1) actus			לא אסף
		[a] generalior	-	-	לקליל עור
		[b] spec. [aa] formaliter	-	-	את האדמה
		[bb] objective	-	-	בעבור האדם
	(2) causa.	-	-		
	β) κατάθεσις quaesitio	a) rem ubi	(1) Subj. [a] intimatur	-	כי
			[b] explicatur, [aa] Quo. - estque vel [bb] Quod. -		יצר לב האדם
		(2) Prædicatum	-	-	רע
b) adjunctum		-	-	פנעוריו	
II) <i>Exercitii</i> , ubi	(N) actus	(α) generalior	-	לא אסף עור	
		(β) specialior	-	להכות את כל חי	
	(כ) modus.	-	-	כאשר עשיתי	

Quamvis igitur distinctio aliter fieri potuisset, non tamen hæc distinctio obstat, quo minus Athnachi ditio commode referatur ad Sgolta, ut non sit opus illum referre ad Sillucum, maxima distinctio in Sgolta constituta. Quod vero in priori hemistichio coherent causa fundamenti & ipsum fundamentum, quæ distingui poterant, indicat, quam proclivis sit Deus, ad condonandum, ubi videt cor contritum & fidei plenum &c. Idem judicandum de cæteris exemplis, in quibus terminus distinctivus transponitur.

§. XXIII. Adducit Cap. III. §. IV. p. 29. Gen. IV. 8. 9. putatque unam propositionem distrahi per duos pasucos. Quod quidem conceditur, Vid. Diacrit. s. §. 42. D (Atque

(Atque hic iterum anomala statuere cogitur : Nam hæc distractio fit *ἀνωμαλως* Vid. Diacrit. s. §. 45. seqq.) Sed sciendum tales distractas propositiones constituere potentia plures v. g. in loco citato habemus tres propositiones completas, si ea, quæ in vocibus sic distractis necessaria, adduntur. Verba adducta ergo sic verti debent : Tunc exivit Rex Sodomæ & Rex Gomorrhæ & Rex Adæ & Rex Zeboim & Rex Belæ, quæ est Zoar, & fecerunt cum illis prælium in valle Siddim. *Prælium inquam commiserunt cum Kedor Laomor Rege Elam, & Thideal Rege Gentium & Amraphale Rege Schinear & Arjoch Rege Ellafar. Nempe quatuor Reges prælium commiserunt cum quinque Regibus.* Idem judica de reliquis locis ibi citatis. Vid. Præfat. Diacrit. s. p. 37. ubi Gen. XXIII. 17. 18. explicatur. De reliquis hujus capituli non est, quod plura addamus, cum illa partim ex his, quæ dicta sunt, dijudicari possint; partim ex Diacrit. s. §. 47. seq. & 267. pateant.

§. XXIV. Sed in Cap. IV. quid erit artificii? §. II. p. 38. ponit Tabulam consecutionis accentuum sub Sgolta, quæ in majore etiam habet Paschta, cujus tamen nullum exemplum ex S. Codice præferre potest. §. IV. p. 41. putat Sillucum & Athnachum sibi semper præmittere Tiphcham, quod tamen de subdistinctivo intellectum, falsum est. Hoc etiam supra §. VII. monstravimus. Tabula quoque deficit : Quia maximum omittit. Vid. Diacrit. s. Tabula Prof. A. B. 15. & 2. Reg. 1. 3. 6. §. V. P. 42. vult Tiphcham in penultima Silluci & Athnachi quandoque tantum distincte legendum & sensu connexo explicandum esse. Ubi duo notanda. 1.) Non addit, quibus conditionibus id fiat. Unde discentes dubii & incerti relinquuntur. 2.) Sibi contradicit : Nam in Præfatione volebat distinctivos semper & ubique distinguere : aut tamen indicat, illud fundamentum limitationem admittere, quam ibi addere debuisset.

debuisset. Ad eundem lapidem impingit Cap. V. §. II. p. 54. & §. IX. p. 67. & §. XI. p. 71.

§. XXV. Eodem capite IV. §. VI. p. 43. docet Tiphcham cum ultima arctius cohærere quam cum antecedente Merca. (Ubi contradicit fundamento utrique in Præfatione posito.) Hinc rejicit; qui in illis exemplis aliquid repetunt. Quod etiam §. VII. p. 45. prohibet his verbis: *Non licet ex uno membro antecedente vocem unam vel plures ad aliud sequens membrum attrahere, nec ex sequenti unam vel plures antecedenti addere.* Hæc opposita sunt Reinbekio & Diacrit. s. §. 220. seqq. Sed non opus est, ut propterea in luctu & squalore simus. Ipse D. A. nostram causam agit, atque ea, quæ nobis opposuit, tam verbo, quam facto destruit. Verbo: cum p. 46. scribit: *Licet quandoque ex precedenti membro unam vel plures voces supplendi sensus gratia in sequenti repetere, uti ex interpretationis regulis notum.* Euge bene! Idem nos volumus. Supplendi sensus gratia repetimus, quæ repetimus. Idem p. 218. scribit: *Verba sequentia frequenter etiam ad antecedentia referenda sunt.* Vid. Glass. L. IV. Tract. II. obser. XII. p. 1226. Sic ibi & quidem egregie: Nam etiam Glassium nostræ sententiæ testem fautorem & approbatorem sistit. Illud, quod vult Tiphcham arctius cohærere cum sequente, quam suo servo Merca, etiam ipse D. A. refutat Cap. V. §. XVII. p. 80. *Non permissum est interpreti sensum sistere in serbo & sequentem vocem distinctivo minore notatam sequenti addere.* Quod etiam fundamenta ejus in Præfatione posita requirunt. Qui melius nos contra seipsum defendere possit? Cum ergo nos ipso advocato, teste, judice causam obtinuerimus, ipse secum transigat, aut alium advocatum quærat, qui ipsum in contradictionis laqueis hærentem expedire possit. Præterea facto ipso suam thesin destruit & nostram confirmat. Nam Cap. XXIV. §. III. p. 216.

Verba Jud. V. 14. explicaturus verbum וַיִּי in seqq. positum ad præcedentia retrahit. Quo jure id in dicto citato faciat, hic non quæro : Sufficit, quod ipse thesi suæ contraria, faciat & suo facto nostram roboret. Idem facit Cap. XVI. §. I. p. 169, ubi ad Pf. IV. 3. ex antecedentibus aliquid ad seqq. repetit. Hæc sufficere nobis possent ad rerundendum adversarii impetum : Sed ut discentibus consulamus, paulo accuratius hæc consideranda. Gen. V. 4. 7. 10. &c. ultima copulata cohærere debebant: cum uterque effectus respiciat suam actionem. Sed distinctivus ponitur in בְּנִים , ut sic alter effectus magis cum verbo, quam cum copulato pari cohæreat. Hoc sæpius in *s. Codice* fieri, videri potest in Diacrit. *s.* §. 220. *z.* Cum vero in Sacris nihil frustra fiat, quæritur, quam illud ob causam fiat ? Hic D. A. iterum pro nobis verba faciet & nostram causam tuebitur. Sic enim Cap. I. §. XIV. p. 17. scribitur : *Si distinctivus voces sensu connexas distinguat, non habendus est pro conjunctivi vicario, sed cogitandum, quod autor accentuum vocem multarum syllabarum vel emphaticam tantum distinctius cum modulatione quadam legerit &c.* Cap. IX. §. IV. p. 124. *Quandoque distinctivum majorem poni in voce, que sensum minus distinguit, sed magna consideratione digna est.* & §. I. p. 119. docet accentuum autorem affectum Davidis exprimere voluisse. Ex quibus videmus D. A. distinctionis extraordinariæ causam statuere Emphasin aut מֵדָבָר . Idem nos volumus. Vid. Diacrit. *s.* *l.* 20. §. 257. seqq. Sed quomodo hæc Emphasis exprimenda ? Respondebit ex verbitatis : *modulatione quadam.* Fatebor & ego id fieri decenti pronuntiatione. Sed hoc tantum valet, cum legimus, aut loquimur. Quid vero, cum Textum interpretamur, & in alias linguas transferimus ? Quomodo in scripto hanc emphasin, aut hoc מֵדָבָר , quod in verbis lateret, exprimimus ? Quid hic consilii ? jam alii ante me docuerunt, aliquid esse repetendum. Hoc cum examinarem, non ineptum

ineptum deprehendi. Et quia meliora non potui reperire, ea, quæ ab aliis accepi abjicere nolui. In eo proposito confirmatus sum, quia videbam ipsum Spiritum s. inter- dum illud, quod alibi per Accentus repetendum indicat, verbotenus, aut per æquipollens repetere. Cujus exem- pla Reinbek & paulo plenius Diacrit. s. §. 223. dabit. Hinc natæ mihi sunt versiones Dictorum Gen. V. 4. & Ef. LX. 13. quos exhibet Diacrit. s. §. 220. α. β. Conf. §. 226. & D. A. Cap. IV. §. VI. p. 47. seqq. rejicit; sed contra pro- prias assertiones & fundamenta, ut vidimus. Si itaque D. A. meliorem modum hujus emphaseos exprimendæ habet, promat. Gratiam inibit non solum à me, sed etiam ab omnibus discere cupientibus. Sin vero, frustra nostrum rejicit. Recte Horatius:

- - - *Si quid novisti rectius istis.*
Candidus imperti: si non; his utere mecum.

§. XXVI. In Diacrit. s. §. 304. 12. p. 213. & Tab. Prof. D. 8. d. 10. d. posui Ef. 45. 1. in quo sub Saceph minore reperitur Sarka. Secutus vero sum שער הגניבור D. A. vero Cap. V. §. I. p. 51. vult, *quævis Masora in שער הגניבור ali- ud tradat, ibi retinendum Sgoltam qui in Hooghtii Bibliis legitur.* Cur vero solum Hooghtii Biblia adducit, cum etiam in aliis quibusdam legatur? Cum vero nullum aliud argumentum adducat, *Portam* rectius sequimur. Masorethis enim, à quibus hanc Portam exstructam ipse D. A. fatetur, tutius fidem adhibemus, quam contradicenti. Quem enim Phi- lologorum latet diligentia horum virorum in codicibus con- ferendis, atque literis & punctis dijudicandis? Præterea pro *Porta* facit vocum connexio, quæ ordinarie hic non- patitur Sgoltam: Extraordinaria vero est contra D. A. hy- potheses.

§. XXVII. Tabula p. 51. posita, quæ consecutionem accentuum sub Sakeph exhibet, est imperfecta. Nam non omnes, qui in quavis classe occurrunt, adsunt: nec condi- tiones;

riones, quibus singuli ponantur. Extenditur quoque tantum ad secundo-majorem, cum sub illo etiam tertio-major & maxima derur. Quæ omnia patent ex Diacrit. s. Tab. Prof. D. & §. 304.

§. XXIX. Diacrit. s. §. 253. exhibet Esth. VII. 8. Hoc D. A. p. 53. contradicendi ardore ductus Hooghtio & Elia Levita comitantibus aggreditur & nescit, quos affectus fingam. R. Si nescit, quos affectus non fingam, sed ex accentibus positis eliciam, accuratius legat l.c. & sciet. Non nego, nec nescio, in quibusdam Codicibus Rbhiam reperiri: Cum vero in pluribus reperiatu Sakeph, nec mirari, nec mihi vitio vertere debet, quod illum secutus fuerim. Affectus me fingere, abichtianum figmentum est. Ego, cum Sakephum ibi reperirem, qua conditione & lege ibi staret, aut stare posset, indicavi. Nec mirum fuerit, si in tanta & tam trepida re varii variorum affectus extiterunt. Si vero D. A. evicerit Rbhiam esse genuinum, nos quoque mutato accentu conceptus & meditationes nostras mutare poterimus. Sed ego hactenus nullum argumentum vidi, quo Sakeph *vobis* argui aut convinci possit. Consecutio accentuum, non minus pro illa, quam pro Rbhia facit. Et distinctionem non esse ineptam ex Tab. §. 253. posita patet.

§. XXIX. Ars Abichtiana Cap. V. §. II. p. 56. de Cphulah sic judicat: *Mibi videtur Masorethas habuisse exemplar, in quo punctum in Tbbir culpa scribe in lineolam degeneraverit, ut hanc formam ↯ referret. Masoretha itaque circa necessitatem Merca duplicatum sinxerunt. Unde est, quod semper in locis allegatis precedat Darga, quem alias Tbbir sibi pramittit.* R. Criticum oportet esse audacem. Hoc etiam in D. A. videmus. Omnia ficta esse putat, quæ falsa ille fingit. Scilicet, Masorethæ lippi & semisomnes suam in S. Codicem operam contulerunt. Qui vero fit, quod uno dormiente, alii non vilarint?

gilarint? Quod præcedentium negligentiam sequentes non correxerint? Quod alia exemplaria, cum illo suo non contulerint? Num tam imperiti erant linguæ, ut nescirent, quinam aut quot accentus darentur, ut alterum ab altero discernere non possent? Num solus D. A. plus videt, quam omnes Masorethæ? Quæ de Darga seruo habet, rem non conficiunt: Quis enim nescit, unum servum pluribus sæpe Dominis servire?

§. XXX. Tabula consecutionis accentuum sub Tiphcha ponitur p. 56. Sed & illa imperfecta. Non omnes ponuntur, nec quoque conditiones, quibus singuli adsunt. Fallit quoque Tabula accentuum sub Rbhia p. 60. Gereschaim, Paser & Karne parah nunquam occurrunt eo ordine: nec Geresch cum Kadma in eadem voce & Karne parah. Nec conditiones, quibus hi adsint, qui reperiuntur, videre est. Hæ quoque desiderantur in Tab. p. 61. posita. Et p. 63. sub Rbhia frustra ponitur Paschta: cum nulla exempla dentur. Tab. p. 64. etiam est imperfecta, quia nullas conditiones additas habet, sine quibus Lector incertus. Fallit quoque dum in secundo-majore ponit Geresch cujus nullum datur exemplum. Nec Paser, Gereschaim Tlischia eo ordine occurrunt. Si vero hæc ejus mens non est, obscurior est, quam ut Lectori prodesse possit. Pag. 77. adducit ex Gen. XXII. 36. verba. כִּי בָא בְלֵעָם & scribit, omnes ferre accentuum Doctores hæcenus tradidisse priorem. munachum in כִּי distinguere cum tamen contrarium sit verum: Nullus enim, quod ego sciam, sic statuit. Vid. Diacrit. S. §. 302. 4) Conf. §. 303. Si vero id statuissent, per argumentum à D. A. allatum, non refutarentur. Quis enim nescit, verba aliquando diverso modo distinguunt? Sub Rbhia modo Munach, modo Darga distinguere alii non credent; Putant enim tantum Munach in secunda distinguere. Es. 41. 20. male post לִמְעַן distinctio ponitur, cum duo verba

ba rectius distinguantur : quia constituunt duas diversas actiones. Nec facile exemplum producet, quod in secunda distinctionem non admittat.

§. XXXI. Sunt & alia in hoc capite V. quæ cum veritate non consistunt. Sed quia ex illis, quæ supra dicta sunt, dijudicari possunt, prolixius illa non examino. Ad illud tamen, quod circa finem §. XVI. p. 80. habet, pauca reponeam. Verba Artis hæc sunt: *Non video, quid damni metuendum sit, si tres, quatuor aut plures voces interpretis iudicio grammaticè distinguantur. In N. T. sane multo plures concurrunt, quas docti interpretes quam optime interpretari norunt, licet nulla conjunctionum & distinctionum signa prostant.* R. Nec ego video, quid damni metuendum sit, si tres illæ aut plures voces secundum regulas ab aliis datas distinguantur: illud potius commodi ex eo resultat, ut eo certiores simus, & de singulis melius iudicare possimus. Si vero D. A. cum suis discipulis in atrio aut limine subsistere mavult, non debeat aliis vitio vertere, qui magis magisque in ipsam artis arcem penetrare laborant & vel minima quævis in illa perlustrare gestiunt. Quæ de N. T. objicit, nihil roboris habent. Si enim hoc valet, etiam distinctivos plerosque abjicere aut negligere possemus: Quia nec talium conjunctionum & distinctionum signa in N. T. prostant. Si Deus hæc in N. T. deesse voluit, æquo id animo ferre decet. Si propterea ea, quæ Deus in U. T. existere voluit, neglexerimus, non solum pigritiæ, sed & ingrati animi crimen foret.

§. XXXII. Postquam accentuationem prosaicam simplicem absolvit, agit Cap. VI. de duplici unius vocis accentuatione §. I. p. 85. Causam ejus deducit, ex musica antiquorum, quam se satis prolixè probasse putat, quamvis nos illam probationem nusquam reperiamus. Testimonia enim judæorum, Cap. I. adducta rem non conficere, ibi diximus.

diximus. Sed audiamus, quid ex musica nos doceat. Cum vox, inquit, majori quodam accentu cantanda occurreret, quæ nullam vocem servo vel distinctivo minore afficiendam haberet, uni voci duos imposuerunt accentus, ut melodia equalitatem conservarent. R. Hoc effatum tam falsum, quam audax. Nam. 1.) Duplex Accentus non tantum occurrit, in vocibus majori accentu notandis, verum etiam in minoribus, quod in Diacrit. s. §. 270. videre est. Et ne contradictio, usitatum illud hujus Artis artificium desit, ipse §. X. XI. XII. p. 91. seq. contrarium asserit. 2.) Qui fit, quod pluribus in locis etiam in vocibus maccephatis duplex accentus occurrat? Si Macceph omisissent, habuissent vocem servo afficiendam præviam. Illi vero & macceph & duplicem accentum adhibent. 3.) Etiam ubi vox servo notanda adest, illa duplicatio adhibetur v. g. Gen. 3. 16. אֵלֶיךָ תִּשְׁקָטוּ ubi sic potuisset אֵלֶיךָ תִּשְׁקָטוּ Gen. 19. 12. אֲנִי נָתַן בִּינִי וּבְנֵיהֶם ubi sic interpungere potuisset: אֲנִי נָתַן בְּנֵי וּבְנֵיהֶם 4.) Multa millia vocabulorum occurrunt, quæ nullam vocem servo notandam, aut distinctivo minore afficiendam ante se habent, nec tamen duplici accentu gaudent. Alia ergo causa duplicationis fuerit. Hanc ego explicaveram in Diacrit. s. §. 272. D. A. autem illam hic destruere vult, sed ficulneis telis. §. IX. p. 90. vult Geresch & Kadma in eadem voce adeste, quando tonum antecedunt tria vel plura puncta vocalia, quorum media est longa. Hoc etiam Cap. V. §. V. p. 59. 60. inculcaverat. Sed cur Deut. VI. II. in וְבָתִּים reperitur?

§. XXXIII De duplici accentuatione decalogica, agit Cap. VII. p. 92. seqq. Et cum Schnegaffii & Reinbekii verba (Quæ etiam in Diacrit. s. §. 278. leguntur) citasset, illorum opinionem rejecta, vult duplices accentus nihil aliud, quam duplicem decalogi lectionem indicare. Hanc probat testimonio Judæorum. Sed hoc non sufficit, præcipue,

E

cum

cum omnes Judæorum digiti non sint æquales, si illorum adagio uti licet, ut ex illis, quæ à D. A. ex Rabbinis adducta, clarum. Vult quidem §. III. p. 99. *Illos optime convenire, si autor Ein jacob per privatam lectionem, lectionem in aliis sectionibus legis usitatam & per lectionem in conventu lectionem festivalem intelligit.* Sed conditionalis nihil ponit. Et quis, nisi fungus, hoc credet? Verba קרא היחד בינו לבין עצמי fati aperte hoc refutant. Et quis non videt, quam jejunum sit, per lectionem in conventu, intelligere festivalem, quasi non etiam singulis Sabbathis convenirent? Sed concedamus illis duplicem lectionem. Aliud tamen est, Judæos duplici modo legere, quia duplici modo Decalogum distinctum vident: Aliud est Decalogum duplici modo distinctum, ut duplici illo modo legeretur. Prius concedi potest, sine veritatis detrimento: posterius nondum probatum video. Multa moderni Judæi faciunt, de quibus, an veteres unquam cogitarint, incertum. Et, quamvis probari posset, propter duplicem illam Judæorum lectionem duplices accentus positos, quod fortasse fiet, cum mulus pepererit, manet tamen quæstio: Cur duplici modo legi oportuerit? Hoc vel frustra & temere factum; vel ex certa causa. Prius nemo pius asseret: Ergo posterius à Schnegassio & Reinbekio recte quæritur. Quid mihi videatur in Diacritica s. §. 278. seqq. videre est. Nemi vero meas meditationes obrudo. Quod l. c. §. 282. docet. Palma in medio jacet. Proferant & alii sua. Optima proferenti omnes palmam dabimus illumque prompte sequemur. Nobis hic sufficit, quod D. A. præceptorum distinctionem agnoscat. Huic fini enim duplex accentuatio præcipue servit. Si quis Judæorum nugis delectatur, *Gaudeat & vento naviget ipse suo!*

§. XXXIV. Quod §. IIX. p. 109. ex IX. & X. Præcepto scribarum errore vel studio accentus excidisse, putat,

putat, non satis tuto asseritur, nec ab ullo, cui integritas SSræ curæ cordique est, concedetur. Nullus Codex hactenus repertus, qui duplices accentus ibi haberet: nec de Judæis probabitur, illos studio aliquid ex Codice s. rejecisse: Nec videmus, quid commodi ex hac rejectione ad illos redundare possit. Sophpafuk in Codicem Amstelodamensem irrepsisse, quam accentus excidisse probabilis est: Quia in nullo alio Codice ille Sophpafuk reperitur.

§. XXXV. Nec illud prætereundum, quod §. IX. p. 110. scribit de Sakebo in voce *קִיָּה* in primo præcepto Omnes accentuum doctores disputare & quosdam Pafer in ejus locum substituere malle. Sed velim nobis dicat, quinam illi accentuum doctores sint. Ego vix unum reperire potui, qui aliquid de illo moneret. Qui vero Paferum in ejus locum substituere vellet, vidi neminem: nec D. A. ullum nominare poterit. Ego quidem in Diacritica s. §. 273. dubium movi; sed etiam ad illud respondi. Ex quo satis aperte videmus D. A. non satis diligenter ea, quæ legit & scribit, perpendere.

§. XXXVI. De locis Pisca habentibus agit Cap. IIX. p. 110. seqq. Ubi etiam à me dissentit. Vid. Diacritica s. §. 43. & 275. Sed nondum video, quid me moveret duplicem accentuationem in illis agnoscere. Putat quidem, illud apparere ex Num. XXV. v. ult. ubi post Athnach incipit novum caput. Sed hoc infirmius est, quam ut probet, quod debet. Incertum enim est, à quo hæc capitulum distinctio, unde nec scimus, quanta ejus sit autoritas. Potuit ille ob suas quasdam rationes, quæ nos latent, post Athnach capituli sequentis initium ponere. Si vero concesserimus hoc, quod D. A. vult, de hoc loco, propterea dicere non possemus, etiam in aliis locis, ubi Pisca reperitur, duplices accentus fuisse. Quæ D. A. §. V. p. 116. de

Origine Piscæ habet, eam ob causam non placent, quia Silluc ille in nullo Codice, in medio pasuci reperitur. Nec locus Talmudicus huic rei favet. Non omnes hunc versum sic dividerunt, nec docetur, qualis hæc divisio fuerit. De divisione per Pisca intelligi nequit: quia Pisca nunquam in tres particulas pasucum separat, nec quoque hic locus Pisca habet, nec à Masorethis ad loca Piscata refertur.

§. XXXVII. Quamvis D. A. sit infensus anomaliarum hostis, non tamen potest non Cap. IX. adducere, anomala, sive illa vocet peculiare modos, sive idiotismos, perinde est. Sufficit, quod à communi regula recedant. Non enim hic agit de idiotismis constructionis, sed accentuationis. Hoc vel exiude manifestum, quod remotis accentibus verba nihil inusitati aut singularis continent. Exempla quoque, quæ adducit, omnia sunt desumpta ex anomalis Diacrit. s. Quamvis illa non tam explicare, quam intricare studeat.

§. XXXIIX. Locum 2. Sam. 18. 12. explicat Diacrit. s. §. 141. p. 89. seq. contra hanc explicationem p. 119. pugnat, & vult ν per idiotismum poni pro *omnes*. Hinc vertit: Observate omnes puerum Absolonem. Sed male suam ν probat. Nam Gen. 10. 10. c. 15. 11. c. 21. 24. ν non occurrit. Verba Exod. 24. 14. Qui dominus verborum est, accedat &c. Jud. 7. 3. Qui timidus & trepidus est, revertatur: æquipollere quidem possunt his: Omnis litigans accedat: Omnis trepidus revertatur. Exinde vero non probatur ν significare *omnis*. Nisi etiam dicere debeam. Qui in Latio esse idem, quod *omnis*. Si dixerim: Qui rationalis est, literis operam dat: Num pace Philosophorum etiam dicere possum: Omnis rationalis operam dat literis? Non arbitror. Hæ phrasæ non nisi indefinitam orationem constituunt, cui nunc *omnis*, nunc *quidam* præponi potest, pro qualitate materiæ. Non ergo ν significat *omnis*; sed propo-

propositiones, quæ à **ⲛ** incipiunt, interdum signum universale admittunt. Quod etiam enunciationibus citatis certo modo præponi potest. Quamvis etiam ita resolvi possint, ut propositiones particulares emergant. Non enim absolute, sed limitate & cum certa conditione sunt intelligendæ. Qui litigare vult, ita ut amicam reconciliationem respuat, accedat. Sic etiam: Qui timidus & trepidus, ita, ut affectus ille animi corrigi nequeat, abeat. Sic emergunt particulares. Quidam בעל הרברים accedat iudicem: Quidam בעל הרברים non accedat. Non enim omnibus hoc simpliciter injungitur; sed tantum quibusdam conceditur, nempe respuentibus fraternam reconciliationem. Sic etiam: Quidam timidi abeant: Quidam timidi non abeant, scilicet, qui affectum illum corrigere aut non prodere volunt. Has conditiones in utraque propositione subintelligi, nemo fortasse negaverit. Quod cum ita sit, propositiones illæ pro universalibus simpliciter haberi nequeunt. Et sic frustra **ⲛ** per *omnis* explicatur. Sed, si concesserimus, **ⲛ** per *omnis* recte explicari, male tamen illam suam thesin hic applicaret: cum propositiones plane dissimiles sint. Nam ll. cc. **ⲛ** ponitur ab initio, ante nomen vel verbum: hic vero ponitur post verbum. Si ergo Ars Abichtiana satis prudenter & satis feliciter sua defendere vult, proferat exempla, in quibus **ⲛ** post verbum positum, idem quod *omnis* significat.

§. XXXIX. Exemplum, quod §. II. p. 121. ponit ex Jer. 49. 23. habet Diacrit. §. 212. Sed Ef. 49. 4. pertinet ad D. S. §. 211. Quod vero p. 122. ad hanc classem refert Ef. IX. 5. id facit thesin suam διαφύλαττον. Verum, si ea resutaverit, quæ in Dissertatione Antiabichtiana & in Vindiciis hujus Dicti illi opposui, quid porro faciendum sit, viderimus. De Gen. 49. 18. Vid. Diacrit. S. §. 256. (Quem locum quod intactum reliquerit & non illorum sententiam, qui à

me dissentiunt, arripuerit, miror. Si enim dixisset, ḥ hic non notare objectum, sed per Dativum explicandum esse, & mihi Job. VI. 19. Schmidii explicationem objecisset, quid facere potuissim? Sed salva res est. Respondissem: verba sic esse vertenda: Vias Schebha quod attinet, expectant illas. Ita & hic ḥ objectum indicat.) De 2. Sam. XIII. 7. Vid. D. S. §. 68. Ibi quoque citat Gen. 38. 36. Sed est sphalma positum pro Ez. 36. 36. quod in D. S. §. 217. reperitur. De Gen. 31. 4. Vid. D. S. §. 221. Quæ omnia dum approbat, sua de anomalis decreta abrogat: Quia eadem pro anomalis agnoscit, quæ alii pro anomalis habent. Levit. 18. 21. p. 123. etiam huc refert: Sed potest aliter resolvi, ut posterius hemistichium sistat *thesu* sub Tiphcha, & *rationem* sub Silluco.

§. XL. Quæ §. V. p. 125. habet, omnia ex Diacritica S. transcripta; sed non pari consilio. Ez. 12. 12. reperitur. §. 75. & 254. Ubi Jos. 2. 5. etiam habetur. Sed D. A. contradicendi studio ductus vult verba Ez. 12. 12. involuere idiotismum, quem latina lingua non ferat, & particulam (1) per germanicum *Da* exprimendum esse, adeoque affectuum commotiones hic indicatas fingi. Hoc probat ex Jos. 2. 5. una scilicet fidelia duos parietes dealbaturus. Verum hic non est quæstio, quomodo vertenda sit particula (1); sed cur vox בעלטה, quæ ad antecedentia pertinet, ad seqq. referatur? 2) Particulam (1) in eo vobum nexu per *Da* vertere, satis ineptam reddit versionem. *Der Fürst / so unter ihnen wird auf der Schulter tragen: Im Finsterniß da soll er ausgehen.* Interroget suos Misnicos, elegantiori dialecto inter Germanos utentes, quid ad hanc Versionem dicant: aut proferat ex probato autore germanico exempla similia. Ego juxta Accentus sic malle: *Der Fürst / so unter ihnen / wird auf den Schultern tragen: Im finstern (wird er tragen) und weggehn.* Interroget eruditos utram versionem malint.

3) Ad

3) Ad Jos. 2. 5. frustra provocat: Nam ibi alia vocum conexio, alia Accentuum ratio. Quod vel Tirones hujus artis viderint. Tum quoque inepta est versio germanica: Quis enim sic loquitur? Da man die Thüre wolte zuschliessen: Im finsterniß / da giengen diese Männer hinaus. Sic enim verba distinguenda forent. Si maxima distinctio post Finsterniß poneretur, contra accentus peccaretur. Si ברושך ad antecedentia referendum, multo elegantius reddidit B. Lutherus: Und da man die Thüre wolte zuschliessen / da es finster wahr / giengen sie hinaus. Cum ברושך hic sequentibus cohæreat, quaritur, cur illud fiat? & quomodo verba vertenda? Ubi respondetur: Fieri hoc ad exprimendum affectum, quem diximus & verba ita vertenda: Et factum est, cum porta esset claudenda: *nempe cum esset claudenda* in tenebris, tunc illi viri exierunt. Als man die Thüre schliessen wolte: Nämlich als man sie im finstern schliessen wolte / da gingen die Männer hinaus. Sic (1) quidem per *tunc* vel *da* verti potest: Sed verba longe aliter cohærent, quam Ez. 12. 12. Quod qui non videt, nihil videt. Ez. 12. 12. vox ante (1) habet servum; Jos. 2. 5. Dominum. Ibi vox, quæ à (1) incipit, habet Dominum; hic vero servum. Præterea scire pervelim, quid huic idiotismo, quem vocat, sit negotii cum Accentibus, aut accentibus cum illo? Si in ברושך esset major, quam in יהוה השער לסגור hoc modo: יהוה השער לסגור והאנשים יצאו nihilominus illud (1) per *da* exprimi potuisset. Cum vero accedat Termini distinctivi transpositio, non sufficit, de versione π (1) sollicitum esse; sed restat quæstio de accentibus, cui à D. A. nondum satisfactum. Cum nos dicimus hoc fieri propter affectus, fingi hoc fingit. Sedtribuendum est hoc ejus contradicendi ardori, qui eum ita auffert, ut contra seipsum pugnet. Nam ipse alias concedit, Spiritum S. affectus indicare & voces magna consideratione dignas majore accentu insignire. Si
sua

fua non putat esse ficta, cur nostra omnia ficta clamitat? Si nos, qui affectus & emphasin accentibus indicari dicimus, damnat, seipsum damnat, qui idem facit: Si se absolutum vult, idem nobis concedat oportet, qui idem sentimus. Sed quid multa? Sibi pariter & aliis contradicere perpetuum hujus Artis artificium est.

§. XLI. Dicta Efr. 51. 1. & Jon. 3. 9. ex D. S. §. 74. desumpta. Qui videri & cum his conferri potest. Quia vero & hic anomalia, sua rejicit, quia mea recipit. Dictum Efr. 3. 12. quod habet p. 127. seq. ex §. 255. Diacrit. s. ubi prolixè de illo egi, desumptum. Quanquam vero ea, quæ ibi disputavi satis clara, D. A. tamen displicent. Confugit enim ad idiotismum, quo infinitivus loco Nominativi ponitur, atque sic vertit: Et multi || ex Sacerdotibus & primatibus Patrum | seniorum || qui viderant | primum templum || cum fundatum esset ||| Cum hoc templum in oculis ipsorum, esset || fleverunt voce magna. ✎ Non hic dicam de ineptis virgularum appositione, quæ, etiamsi servos, juxta ejus mentem negligere, longe alia esse debebat: Nec de eo, quod extranea & non necessaria in Textum inferat, nempe cum & esset: Nec de eo, quod affixum (ו) in ביטרו negligat. Quæro tantum, an putet Capello hanc explanationem satisfacere? Concedit sic D. A. illud ביטרו de templo priore intelligendum esse. Sive ergo vertatur, cum fundatum esset, sive in fundari, nihilominus de actu foundationis templi primi agitur. Et sic nondum satisfactum, est objectioni. Si quis regesserit, non de actu fundandi, sed de ejus effectu s. templo ipso fundato agi, probandum illud fuerit. Quod quibus argumentis fieri possit, videre gestio.

§. XLII. Nunc aliquid novi discere poterimus. Nam sic scribit: §. VI. p. 128. *Ex arbitrio suo autor accentuum multas voces distinxit quas alibi conjunxit, ut adeo neque ex Grammatica vel*

Vel logico dictamine firma regula dari possint, sed tantum dictamen oratorium, euphonica nempe elocutio observanda sit. R. Ex arbitrio suo autor accentuum non multas, sed omnes voces distinguit, quoties plures conceptus & circumstantiæ in aliqua enunciatione occurrunt. Verum hoc arbitrium, ἀλογον esse, quis dixerit, nisi ἀθεος? Dictamen oratorium non negabimus. Sed doceat nos in qua schola & in quibus Rhetoricis aut Oratoriis didicerit, dictamen oratorium sine Logica & Grammatica esse posse? Euphonica illa elocutio, quam D. A. hic ex dictamine oratorio observandam esse vult, nonne erit distincta? Num vero distinctam habebimus sine Logica & Grammatica? Qui distincte loqui vult, non debet conceptus, qui juxta Logicam distinguendi, confundere, nec constructiones, quas Grammatica monstrat, divellere. Pronunciat aliquis orationis Dominicæ verba h. m. Pater noster qui es | in cœlis sanctificetur. nomen | tuum adveniat regnum | tuum fiat voluntas | tua sicut in cœlo, ita & in terra &c. Hanc elocutionem non feret dictamen oratorium. Cur vero? Quia non sequitur dictamen Grammaticum, dum voces constructas sine judicio & causa separat. Nec sequitur dictamen logicum, quia conceptus distinguendos non distinguit. Si vero hic se nihilominus tueretur dictamine oratorio, quid dicemus? Anticyram ut naviget. Sed D. A. dabit nobis exempla, que neque ex dictamine grammatico, nec logico, sed ex arbitrio Oratorum gratam elocutionem intendentium dijudicanda. R. Hæc omnia ex Diacrit. s. fideliter descripta. Quod ipsi facillimum fuit, postquam ego non sine labore talia congefferam. Sed & quærere possem, cur altera elocutio altera sit gravior? quam causam si nobis explicaverit, mirum ni in proprias hypotheses incurfaverit. Et cur dicit hæc neque ex dictamine grammatico, nec logico dijudicanda, cum in omnibus distinctio utrumque dictamen

sequatur?

F

sequatur ? Si SS. Theol. D. & Professor P. O. ita in Logica exercitatus esset, ut hoc non videret, vel tirones Logicae hoc docere possent. Exempla ex Gen. XI. 9. & Cap. XXI. 31. habet Diacrit. s. §. 244. In priori יוֹדָהּ בְּלִי כִּי־שָׁם distinguitur adjunctum loci sub Tbhir & actus sub Tiphcha. In posteriori: כִּי שָׁם נִשְׁבַּעְשָׁנָהּ habemus Prædicatum, intimatedum sub Tbhir, explicatum sub Tiphcha & merca, & Subjectum sub Silluco. Quæ omnia tam aperta, ut non videam, qui hæc ab homine docto in dubium vocari possint. Si forte כִּי־שָׁם illi negotium facessunt, Vid. Diacritica s. §. 63, 92, 213. Idem iudicandum de reliquis. In exemplo ex Gen. 21. 4. contradistinguitur Prædicatum, (quod fiffit, modum sub Tbhir & actum sub Tiphcha) Subjecto, sub Silluco. Gen. XX. 13. etiam Prædicatum, in quo actus sub Munach cum Darga, & objectum, sub Rbhia, est contradistinctum Subjecto sub Sarca Jos. 18. 11. in priori intimatedum sub Itibh, quod ponitur sub Sakeph; in posteriori ponitur sub Tiphcha & merca generalius, quod restringitur s. specialius explicatur sub Silluco. Vid. Diacrit. s. §. 197. Reliqua exempla omnia dat Diacrit. s. §. 147. Jer. 25. 27. est actus materialiter sub Tbhir, formaliter sub Athnach Conf. Diacrit. s. §. 220. a. p. 124. & §. 229. Et est hoc, si accentus sequi velimus, sic vertendum: Quos mittam ego, mittam inquam ad vos. Gen. 5. 26. actus ille distinguitur ratione, sexus. Vid. Diacrit. s. §. 220. a. 2. Chron. 24. 3. distinguitur actus & effectus. De Hag. 2. Vid. Diacrit. s. §. 243. I. Sam. 5. 8. habemus actum antecedentem sub Pafer & sequentem formaliter sub Tlischa, materialiter sub Geresch v. 11. distinguitur actus uterque junctim sub Geresch & objectum. Jer. 5. 17. distinguitur in aliis actus & objectum; in aliis actus multiplicatur ratione objectorum. Vid. Diacrit. s. §. 220. a. Ex quibus, nisi me omnia fallunt, satis superque videmus, Spiritum S. nunquam & nusquam dictaminis logici

logici oblitum esse, adeoque D. A. frustra pro suo dictamine oratorio pugnare.

§. XLIII. Quæ §. VII. 132. de parenthesis ad posterius membrum referenda habet, etiam ex Diacrit. S. desumpta: cum ante me nemo hæc observaverit. Ex eodem fonte etiam illa de למחר observatio profluxit. Frustra ergo in Præfatione jactat, se non ex aliis hausta; sed ex quotidiana Codicis Hebræi lectione per plures annos continuata observata tradere.

§. XLIV. Quia nullum exclamationis signum reperitur, docet §. VIII. p. 133. membrum cum exclamatione legendum, eodem modo accentibus distingui, uti alia membra. Hoc non negatur. Sed quærimus, quid opus sit, hoc capite illud docere, in quo de peculiaribus modis agitur? Quid ea, quæ communiter fiunt, inter singularia? Fortasse ut oves aberrantes in peregrinum stabulum devenerunt. Sed hæc transeant cum multis aliis. Perpendamus §. IX. p. 134. cujus verba hæc sunt: *Nomina propria per appositionem connexa, quandoque euphonica lectionis gratia distinguuntur.* Hæc opposita sunt Diacriticæ. S. §. 239. ex quo etiam, ut solet, exempla adducta desumpsit. Addidit tamen, neplane εἰσὸς βολῆς esset, Gen. 28. 19. & nomen antiquum urbis Bethel vult fuisse Ulamluz. Scilicet, τὴν θεῶν διαφύλαττων maluit deserere B. Lutherum, præstantissimos Philologos, ipsam S. Codicis explicationem Gen. 35. 6. c. 48. 3. Jos. 18. 13. Jud. 1. 23. Accentus, quin etiam proprias hypotheses & fundamentum primum, quod in Præfatione jecit, quam non sequi græcam versionem, de qua, ut cujusnam sit, hodie nemini certum, sic in plurimis fallere, certissimum. Si vero urbis hujus nomen Ulamluz fuit, quæsierim, cur vir ille, quem Josephi posteri, urbe hac expugnata, vivum liberumque dimiserunt, urbem quam statuerat, Luz, non vero Ulamluz vocaverit? Num verum urbis nomen ignorabat? An

vero perperam perplexo nomine urbem suam appellare volebat? Quod reliquos locos attinet, non debebat, his simpliciter suam thesin opponere, sed rationes apponere, aut tamen rationes meas revellere: non vero, το κεινόμενον loco medii assumere. Quid vero? Num non videmus rationem illius? Euphonicæ lectionis gratia fit hæc distinctio. Quæ vero est euphonia, nomina propria divellere & in medio subsistere? Quid gratiæ aut elegantiae in hac lectione? aut ubi fundatur? Fortasse in ἀλογῶν illo dictamine oratorio, quod paulo ante §. XLII. vidimus. Miri ergo homines sunt illi, qui pueros legere docentes, euphonicam hanc & gratam lectionem alapis colaphisque excipiunt. Sed quid facimus? Si sibi met ipsi non parcat, sed identidem contradicit, (cujus exempla multa habuimus & habebimus) quid mirum, si & aliis contradicit?

§. XLV. Superato Capite IX. devenimus ad X. ubi §. IX. p. 140. agit de Paser metrico; sed ita, ut veris falsa misceat & vera imperfecte proponat, ut Lectori prodesse nequeant. Sub Rbhia & Tiphcha anteriori occurrit ordinarie Paser in majoribus; extraordinarie in minore. Sed cur omisit Sarca, sub quo eodem modo adest? Sub Rbhia gereschato occurrere Paser non memini. Producat ergo exempla. Objici quidem possunt Pl. 58. 3. Pl. 146. 1. Prov. 1. 10. Sed, si hæc ordinarie distinguenda, erit Paser magnus Silluci: Si vero D. A. hæc extraordinarie distinguere vult, iterum sibi contradicit: quia anomalias rejecit. Sub Silluco distinguit, ut modo diximus, Paser, sed debuisset addere, quo illud modo & quibus conditionibus fiat. Utrum in minore, an in magna, an vero in majore? Nisi enim hæc explicata fuerint, Lector incertus manet.

§. XLVI. Nec minus §. X. p. 141. Vera falsis miscet, & vera imperfecte proponit, Pfik cum Schalscheleth sub Silluco occurrit. Debuisset vero & hic addere ubi & quibus

bus conditionibus. Sub Athnach & Rbhia Gereschato nunquam adest. Exempla, quæ objicere potest, aliter sunt resolvenda. Vid. Diacrit. s. Tabula Metr. E. 8. & N. 6. quod, qui fundamentum distinctionis recte cognoverit, non negaverit: *Ανομάτως* vero illa distincta esse, non potest asserere, cum hoc sit contra ejus hypotheses, omnia anomala respuentis. Deinde quoque in dubiis analogum semper prævalet.

§. XLVII. Pfik §. XI. p. 141. agnoscit pro distinctivo minore, quod tamen etiam in magna adest. Vid. Diacrit. s. Tabula Metr. H. I. K. 8. Si hoc autem verum, cur toties in seqq. Pfik cum apposito accentu ad servos refert? De Pfik cum Kadma. Vid. p. 159. seq. De Pfik cum Merca. p. 164. De Pfik cum Mahpach ibid. & p. 167. 170. seqq. Paferum cum Pfik occurrere constanti Codicis Hebræi auctoritate vix probabit. Ego sane nullum exemplum invenire potui. Doceat ergo ubi occurrat. Interim videmus nusquam tutam in hac arte fidem, cum, quæ uno loco asseruntur, alio loco vel verbis vel facto destruantur.

§. XLVIII. De quantitate pasuci metrici agit Cap. XI. §. I. p. 143. quæ conferri possunt cum Diacrit. s. §. 42. seqq. §. II. p. 144. scribit, se non curare tantum, sed *tantum* distinctam lectionem. Miror ergo, quid sit causæ, quod variis locis sic pro usu musico pugnet, illumque Rabbino- rum testimoniis statuminare laboret. Merito de ejus labore dixerimus illud rabbinicum *זללת במים אדירים ותעלית* זללת ברך §. III. iterum tres pasuci pausas statuit, atque sic pro *τρεῖς παύσεις* pugnat. Cum vero supra ad Cap. III. §. III. de illo dictum sit, hic nihil addo.

§. XLIX. *Membrum Silluci quandoque arctius cum sequente coherere, quam cum antecedenti membro athnachi statuit §. VII. p. 150.* De quo jam supra §. 22. actum. Est vero accurate his distinguendum inter distinctionem & interpunctionem. In distinctione quidem interdum materæ cognatæ divel-

luntur. Quod D. S. §. 48. docet. Sed in interpunctione semper accentus suam vim retinent, ut verba ejusdem pasuci cohæreant. Unde, si quid alteri parti deest, illud ex contextu supplendum. Exempla à D. A. adducta, non sunt ita comparata, ut thesin ejus probare possint. Quod, qui ea, quæ in fine paragraphi adducta, examinat, facile viderit. Locus ex Pl. 95. 7. 8. videtur quidem pro illo facere; sed videtur tantum: Quando accuratius consideratur, contrarium apparet. Monstraverat hoc D. S. §. 267. sed hunc §. per summam injuriam mutilavit, atque hujus Dicti, aliorumque quorundam locorum explicationem omisit. Cum itaque hoc Dicto potissimum D. A. nitatur, aliquid de illo dicendum fuerit. v. 7. continet rationem illorum, quæ v. 6. dicuntur, & quidem specialio rem, quam v. 6. posuerat. Ibi creationem loco motivi adduxerat. v. 7. vero specialia beneficia adducit, quæ Deus huic populo exhibuerat, nempe, quod præ aliis benevolus illi sit & beneficus, sed hac conditione, si vocem ejus audiverit. Generaliter enim hæc verba intelligi nequeunt: Sic enim Deus est omnium hominum. Quid? omnium creaturarum Deus: Sed sunt intelligenda specialiter. Specialis vero hæc ratio omnino illam conditionem includit. Unde verba illa sic vertenda: *Quoniam ipse Deus noster: & nos populus pasui ejus, & grex manus ejus; Hodie (vel in hunc usque diem etiam vos populus ejus estis) si vocem ejus audiveritis.* Nam quoniam hæc verba in eodem pasuco reperiuntur, debent etiam ita explicari, quantum fieri potest, ut respectum ad se habeant. jx. D. S. §. 46. Atque sic in priori hemistichio explicatur relatum s. descriptio Dei, quod ille peculiari quodam modo Deus illorum: in posteriori sistitur correlatum s. descriptio hominum, quorum ille Deus. Et quidem, in priori membro, quid sint; in posteriori membro, qua condicione illud sint. Seu, habemus sub Athnach conditionatum; sub

sub Silluc conditionem. Et quia posterius hemistichii membrum tales circumstantias continet, quæ per se non coherent, ex antecedentibus aliquid est repetendum jx. D. S. §. 220. §. Conf. supra §. 25. Verba sic explicata belle coherent. Cum antecedentibus cohæret pasucus VII. ut diximus. Cum seqq. vero ita cohæret: Qui Deum propitium non habere, nec populus ejus esse possunt, nisi vocem ejus audiant, non debent obfirmare animum suum pertinacia. f. Qui populus Dei sunt ea conditione, ut audiant vocem Dei, non debent obfirmare cor suum. Sic videmus v. 8. continere confectarium ex v. 7. elicutum. Quod in seqq. porro probatur exemplo illorum, qui inobedientiam suam impune non tulerunt. Obstare videtur mutatio personæ: Nam in priori membro posterioris hemistichii loquitur in prima persona, in posteriori, in secunda. Sed quis nescit, hanc personarum Enallagen esse usitatam in Sacris literis cum Buxtorff. in Thesaur. Gram. & Glassius in Philol. S. jam dudum exempla monstraverint? Nec frustra hic adhibetur. Hactenus in prima persona locutus fuerat: Ne vero auditores putarent, Davidem hic tantum de se, sui que similibus loqui, orationem deflectit ad omnes auditores, ut scirent, neminem excludi, nisi qui sua ipse se inobedientia excluderet. Tum quoque volebat illos dehortari ab inobedientia. Quo igitur oratio eo facilius in aures & animos influeret, personam mutat, dum adhuc de commodo pietatis loquitur, ut, cum postea de impietatis damno loquitur, eo magis moverentur, non solum metu pœnæ, sed etiam amore ejus, qui ipsos omnes in populum suum recipere volebat. Ad Ebr. III. 15. frustra provocatur. Satis patet verba illa ex τὸν LXX. versione, ut interdum fieri solet, in N. T. esse desumpta, nec ad ipsa verba, aut illorum connexionem respici. Scriptores N. T. in tali casu sensum, quatenus proposito ipsorum servit, exprimere solent, etiam si

etiam si versio Fonti accurate non responderet, dummodo res ipsa, ad quam principaliter respicitur, sit in Textu. Si enim hic ipsa verba *αγγελίας* exprimere voluisset, multa mutanda fuissent. Ut itaque non sequitur, in Græca Versione habentur appellativa; ergo etiam in Fonte: Nam מִכֹּר & מְרִיבָה ibi sunt Propria: ita non sequitur: in Græco non est magna distinctio, ergo nec in Ebræo. Ut vero aptissima horum verborum connexio, adeoque & ipsius rei veritas eo magis pateat, sistamus illa in Tabella: Est hic relativa descriptio.

I) Dei	[א]	intimata	-	וְיִשְׂרָאֵל
	[ב]	posita	-	הָיָא אֱלֹהֵינוּ
II) Hominum ubi				
{	[א]	conditionatum	[α] ponitur, se-	[a] Subjm. - וְאֶנְחֵנוּ
		cundum	[b] Præd. -	עַם מְרַעֲתוֹ
{	[β]	illustratur	-	וְצִוָּן יְרוּ
		(ב) Conditio	[α] adjunctive.	הַיּוֹם
	[β]	in se	-	אִם-בְּקוֹלֵךְ תִּשְׁמָעוּ:

Non nescio alios Codices in אֱלֹהֵינוּ habere Rbhia, sed spurium illum esse nullum est dubium. Loco servi in הָיָא ponitur Jerach & in aliis Codicibus Mahpach. Uterque hic sub Mercæ mahpachato locum habet; neuter vero sub Rbhia reperitur. Minor hic est Sarka, quem sub Rbhia nunquam occurrere, nemo nescit, nisi, qui hujus artis plane rudis: Sed Mercæ mahpachati ordinarium esse, Codex s. testatur. Est vero hæc accentuatio valde emphatica. Sub Silluco duæ circumstantiæ non coherentes in unum membrum rediguntur. Quo indicatur indefinens illa favoris divini cum pietate connexio; quamvis coram mundo non semper appareat, in quo dilectissimi sæpe afflictissimi. Maceph post מִן notat promptitudinem piorum ad obediendum Deo, & delectationem, quam in studio pietatis sentiunt jx. Ps. 1. 2. Vid. Diacrit. s. §. 248. Et hoc addendum putavi, quamvis sciam,

sciam, me à D. A. parum gratiæ initurum. Erunt vero alii, quibus tales meditationes non omnino displicebunt.

§. L. Putat D. A. ut Cap. XII. videre est, sub Merca mahpachato quatuor subdistinctivos occurrere : sed quarti nullum datur exemplum. Adducit quidem pro illo Pf. 42. 5. Ibi vero Codices variant. Alii habent Munach superiorem in אשכנז. Qui etiam hic locum habet jx. Diacrit. s. Tabula Metr. s. 4. β. Alii Sarca, qui est pro Mapach sarcato & tunc legendum est עלי' jx. lc. s. 4. α. Sarca distinctivum, aut Rbhia sensus non patitur, nisi anomalam distinctionem, à qua D. A. abhorret, hic statuere velimus. Sic vero versio alia requireretur, quam quæ à D. A. posita. Nam, quia à verbo אשכנז duæ circumstantiæ per se non coherentes, avelluntur, illud verbum ad seqq. repetendum, esset h. m. Hæc recordabor & effundam, super me *inquam* effundam animam meam. Quia vero anomala, sine evidente causa, quæ hic desideratur, non statuenda, atque versio D. A. ad aliena dilabatur, dum נפשי ponit in Vocativo & Psik Kadmatum in עלי' pro servo habet, cum in tali consecutione non occurrat, nec propriæ ejus hypotheses illum patiantur, Vid. Cap. X. §. XI. p. 14. merito in אשכנז servum retinemus. Præterea ad ejus versionem illud quoque notandum, quod כן minus recte intelligatur de operimento sabbathi. Ex. 2. Reg. 16. 18. illud non potest probari : Nam ibi non reperitur כן sed מיכר quod מוכר legitur. Quæ vocabula non sunt confundenda. Obstat quoque affixum ם in ארדם quod ad nihil aliud referri potest, nisi ad כן. Vult ire in turba, & illos, qui in turba illa ambulant, comitari. Genuina ergo verborum versio hæc erit : Hæc recordor & effundo super me animam meam. (h. e. anxie desidero) ut transeam in turba mixta & comiter illos (sc. in turba mixta euntes) usque ad domum Dei &c. §. II. p. 155. agit de servis : Sed hoc fit imperfectius, quam,

quam, ut discipulis prodesse possit; cum nullæ conditiones addantur; sine quibus discipuli semper fluctuant, nescientes, quem eligere debeant, aut cur hic & non alius ponatur.

§. LI. Quid vero Cap. XIII. discemus? Quod in porta impingat. Nam §. I. p. 156. ponit inter subdistinctivos Athnachi Pisk cum schalscheth, sed sine exemplo. Quæ D. A. adducit, huc non pertinent. Verba Ps. 72. 3. ישאן זררים לעם sic jx. wasmuthium resolvenda: Afferunt montes pacem || populo || Quem ego sequor. Vid. Tabula Metr. Cap. 6. γ & δ. Ratio, quæ me movet est, quia שלום non construuntur, unde ordinarie distinguuntur. In dubio vero ordinarium est favorabilis. Si vero D. A. hæc jungere voluerit, sibi contradicet: cum anomalias rejiciat, nec quoque anomalon hic esse probare possit. Idem judicandum de Prov. 6. 27. Ibi enim ultimum בחיקו non cum שן sed cum verbo רחמייה construitur. Occurrit ibi quoque Munach, qui inter servos Athnachi locum non habet. Idem dicendum de Prov. I. 9. Nullo enim exemplo probabitur, illos sub Athnach servire. Hæc duo vero, cum constituant κενόμμενον loco medii adhiberi nequeunt. Paser quoque ad subdistinctivos Athnachi sine fundamento refertur, cum nec hic exempla dentur Ps. 45. 8. fatis imperite huc refertur: Nam אלהים אלהיך nisi sensum pervertere & non constructa sine causa pro constructis habere velit, sunt distinguenda. Atque sic Munach in אלהים non est servus, sed distinctivus. jx. Tabula Metr. C. 6. a. cujus minor extraordinarius est Paser jx. L. 6. a. Si vero Paser minorem Athnachi esse vult, hic sibi quoque contradicet, quia sic anomala concedere cogitur. Obstat quoque illud D. A. quod Munach servus sub Athnach non occurrat, nisi adsit in minore Tiphcha. Cum ergo hic alius adsit, Munach inferior Dominus erit. Ps. 109. 16. Paser non

non est sub Athnach, sed sub Tiphcha, qui ibi requiritur & in correctioribus Codd. etiam adest: unde & Hooghtius in margine illum ponit. Et ille Tiphcha est subdistinctivus minor 78 Munach. jx. F. 5. Munach vero est distinctivus minor Silluci. jx. Tabulae Metr. A. 6. β. a. Quod non solum ex eo patet, quod לבב & למורת non construantur; sed etiam, quod ea, quae sub Munach usque ad Merca Mapachatum occurrunt, magis cohaerentia ultimae voci למורת contradistinguantur, ut actio suo fini. Ex quibus omnibus patet Tabulam p. 157. positam fallere. Falsum quoque, quod §. II. p. 158. asserit, omnes servos, praeter jerach & kadmam servire Athnach; cum nec Munach superior illi serviat. Quae ex Prov. 6. 27. c. 1. 9. objici possunt, illa paulo ante fregimus. Verba Ps. 65. 2. ab aliis aliter resolvuntur כציון אל־הים אלהים תלה לך דומיה חלה Tibi silentium est laus || ò DEUS || in Zijon || Non enim hic duo ultima construuntur, cum non doceatur, ubi DEUS sit, sed ubi laudetur. Si vero Merca-Sarcatus in אלהים esset servus & Schalscheleth sub Athnach distingueret, non constructa cohaerent. Quod non est admittendum, nisi stringentes causae praesto sint. Ne dicam hoc esse contra ipsius hypotheses, qui anomala rejicit. Ps. 37. 1. Ps. 138. 1. putat Psik cum Kadma esse servum, quod contra proprias assertiones Cap. X. §. XI. p. 141. & quoque ex eo refutatur, quia in voce non constructa, adeoque distinguenda reperitur. Quod tam clarum & tam perspicuum, ut mirum sit, homines doctos & quod magis mirum, artifices in sua arte & contra principia suae artis sic errare posse. De Ps. 14. 5. idem judica. Nam & ibi contra Cap. X. §. XI. p. 141. Psik eum Kadma ad servos refert. Ps. 2. 7. tres servos statuit, cum tamen, si omnes servirent, non nisi duo adfint. Nam Merca-Sarcatus est compositus & stat pro uno. Quod ipse D. A. agnoscit, dum Ps. 136. 15. tres ponit, quorum remotissimus

tiffimus est, (non Merca-Sarcatus, ut ille vult, sed) Mahpach-Sarcatus, cujus eadem est ratio. Si Pf. 2. 7. stat produobus, cur non & Pf. 136. 15. Aut si Pf. 136. 15. stat pro uno, cur non Pf. 2. 7. Sed non est mirum, quod sic sibi contradicat, cum passim videre sit, quam inconsiderate, hæc studia tractet. Pf. 102. 5. כעשׁב cum sequente non construitur, unde distinguitur & per consequens etiam Munach in מישׁב distinguit: quia Munach in antepenultima Athnachi non distinguit, per eā, quæ habet hæc ars Cap. V. §. XVI. p. 77. ab initio (Vid. Diacritica s. Tabula Metr. Cap. 6. a. L. 6. β.) Idem valet de Pf. 78. 24, 27. Pf. 32. 2. Quia tres ultimæ voces non construuntur.

§. LII. Ut capite præcedente sub Athnach, sic etiam, hoc Cap. XIV. §. I. p. 16r. sub Rbhia gereschato, sine omni fundamento ponuntur Schalschelet & Pafer. Exempla ab illo adducta male resolvuntur. De Pf. 137. 9. judicandum jx, eā, quæ ad Athnach diximus. Cum enim Rbhia gereschatus loco Athnachi ponatur, & subditos ejus, vel tamen similes habeat, etiam eadem hic illorum est conditio, quæ sub Athnach. Quamvis ultimæ duæ voces construantur videmus tamen ultimam sistere objectum utriusque præcedentis actionis, adeoque etiam illi contradistingui posse. Ponitur hic Munach superior pro Mahpach sarcato: quia compositio non habet locum. Ille vero sic, ut Merca sarcatus, est distinctivus, nec unquam sub Rbhia Gereschato servit. Quod Pf. 68. 15. videre est, ubi *in* voce non constructa occurrit. Ut ergo hæc verba ביה מלכיהוה שריו בפרש שריו distinguuntur: Cum dissipat omnipotens, | Regis || in illa || sic etiam אשרי שיארו אשרי שיהארו — עורלתיך parvulos tuos ||. Nam de paribus par esto judicium: Et qui succedit in locum, succedit in jus. Quid de Pafer sentiam, explicat Diacrit. s. §. 333. 5. Occurrit cum Rbhia gereschato Pf. 25. 1. Pf. 58. 3. Pf. 146. 1. Prov. 1. 10. Ratio, quæ me movit,

movit, ut illum Pafer Silluco subjiciam, non vero רָפָּ Rbhia Gereschato, est, quia in omnibus his exemplis voces à Silluco ad Pafer magis inter se cohærent, quam cum voce, in qua est Pafer. Si ergo רָפָּ Rbhia Gereschato tribueretur, fieret illud per anomaliam; Hæc vero sine evidente ratione non est statuenda, nec D. A. illam admittere potest, nisi proprias hypothefes evertere velit.

§. LIII. De servis hujus Rbhia gereschati agit §. II. p. 163. ad quos etiam refertur Munach superior Pf. 137. 9. Sed quo jure illud fiat, ex illis, quæ §. præcedente diximus, patet. Pf. 31. 6. Merca distinguit: quia אֲוֵי יְדוּדֵי non construuntur. Vid. Tab. Metr. D. 6. a. b. 2. Pf. 55. 6. מִיִּטְוֹן עָלַי אֲוֵן. Merca in penultima distinguit jx. D. 6. a. b. 1. nam ultima, duo vocabula non construuntur. Pf. 66. 20. est varia lectio: genuina est חֲסִירָה תַּפְלִי וְחֲסִירוֹ Qui non recedere fecit orationem meam | & gratiam suam *non fecit recedere* jx. D. S. §. 220. a. & Tab. Metr. D. 6. a. b. 1. Fingit vero hic tres servos, cum tamen, si Merca sarcatus hic servus esset, non nisi duo adessent. Nam stant pro uno, cum Maceph implicito: quia Sarca extra compositionem nunquam servit. Pf. 119. 52. tres numerat servos. Ubi sui iterum oblitus est. Si verum est, quod Pf. 66. 20. sint tres, ut modo volebat, hic erunt quatuor: aut si hic Mahpach sarcatus stat pro uno, cur non Pf. 66. 20.? Quamvis si verum fateri velimus, Rbhia gereschatus hic nullum servum habeat מְעוֹרֵם יְדוּדֵי non construuntur: Ergo distinguenda. Deinde illud probo ex ipsius D. A. hypothefi Cap. X. §. XI. p. 141. Ubi vult Pfik cum merca esse distinctivum minorem. Cur ergo hic sibi contradicens servum ex illo facit? Ie. quoque Pfik cum Mahpach facit distinctivum. Ergo Pfik cum Mahpach sarcato hic quoque distinguet & quidem ut minor רָפָּ Pfik cum merca (Cont. Tab. Metr. D. 6. a. b. 2. & M. 6. γ) versio ergo hæc erit: Recordabor | judicia tua *que à seculo |*

ם Domine ן Pf. 18. 1. Quatuor servos statuens iterum errat,
 dum Merca farcatum divellit in duos, & Merca farcatum pro
 servo habet, qui tamen distinguit: quia ארתו מכך non constru-
 untur: Versio verborum hæc erit: In die quo eripuit Dominus
 ipsum | ex manu omnium inimicorum ejus || Nec est, quod
 hic quis objiciat ארתו יהוה non construi, adeoque non posse
 sic jungi: Nam יהוה habet per Maceph sibi copulatum,
 הצירי, cum quo ארתו construitur. Quod sufficit. Vid. D. S.
 §. 56.

§. LIV. Qui rectam viam amisit, quo magis recedit, eo
 magis errat. Hoc videmus etiam in D. A. qui via & metho-
 do sua procedens suasque hpotheses sequens errat, usque
 ad finem pasci, quem Sulluc occupat. Hujus distinctivos
 Cap. XV. p. 165. explicaturus inter illos etiam ponit Schal-
 scheleth & Paser: Sed minus feliciter utrumque. Pro Schal-
 scheleth adducit Pf. 125. 3. Ad hunc lapidem & alii impege-
 runt: Sed aliter lapsi. Facile apparet D. A. verum accen-
 tuationis fundamentum vel ignorare vel non curare. Vox
 עולתה non construitur cum ultimo ירהם unde ordinarie
 distinguitur, ergo Munach superior in illa est distinctivus.
 Nec הצריקים cum sequente construitur, ergo hæc vox di-
 stinguitur. Unde & Pfik cum Kadma adest, q. ordinarie di-
 stinguit jx. Cap. X. §. XI. p. 141. (Ex quo patet, quod sibi
 contradicat, dum p. 168. illum servum esse vult.) Nunc
 quaeritur, uter major? Quia ירהם עולתה non construun-
 tur, junctim voci הצריקים contradistingui nequeunt, nisi
 anomalias statuere velimus, quas D. A. dudum in exilium
 misit. Ergo Munach superior erit major, quam Pfik cum
 Kadma. Hujus servus est Tiphcha jx. S. 4. γ. Sic videmus
 membrum penultimum hic non habere Schalscheleth. Quæ-
 ritur ergo, ejus dignitatis sit? Erit vel magnus Silluci, vel
 magnus Munachi superioris, vel minor פפיק cum Kadma.
 Ultimum statuere non possumus: Cum Pfik cum Kadma
 nullos

nullos subdistinctivos minores agnoscat. Sub Silluco alias quidem Schalscheleth in magna occurrit jx. Tab. Metr. A. 8. 7. Sed tunc semper in minore est Munach inferior & Athnach præfens in majore jx. A. 6. β. b. & 8. 7. quorum neuter hic adest. Restat ergo, ut sit magnus Munachi superioris. Adest quoque Paser sub Silluco, ut D. S. §. 333. 5. monstrat. non vero in minore, sed magna. Pf. 18. 2. Pf. 30. 1. Si D. A. hypothesi suæ serviens hunc pro minore habet, debuisset Lectorem monere, quo id modo & qua conditione fiat. Alias discentes facile in errorem induci possunt. Cum vero hoc non fiat, nemo non videt, quam imperfecta hæc tractatio.

§. LV. Servos Silluci §. II. p. 166. monstraturus unius servi præsentis condiciones ponit. Sed illa doctrina partim imperfecta, partim obscura. Imperfecta est, quia non omnes servi explicantur, nec omnes condiciones Munachi præsentis ponuntur. Vid. Diacrit. s. Tab. Metr. 4. Obscura est, quia non liquet, utrum de tono Silluci, an vocis servilis, an vero utriusque loquatur. Exemplum, quod ex Pf. 54. 9. adducitur, non quadrat regulæ: Est enim ibi ante tonum syllaba, quæ nulla esse debebat. Tum quoque ille Munach ibi irrepsit. Unde rectius alii Codices ibi habent Merca. P. 167. ponit sub Silluco duos servos Merca & Tiphcha, qui nusquam reperiuntur. In quibusdam Codicibus Merca quidem irrepsit in penultima, sed correctiores habent Munach distinguentem: quia ultima duo vocabula non construuntur. In omnibus illis exemplis, quæ D. A. adducit, Hooghtius habet Munach. Hic etiam semper adest in penultima Silluci, cum Schalscheleth in quarta jx. Tab. Metr. A. 8. 7. Quod inductione omnium exemplorum probari potest. Pf. 3. 5. Pf. 13. 2. Pf. 18. 2. Pf. 67. 5. Pf. 79. 1. Pf. 140. 6. etiam Munach in penultima distinguit voces non constructas. Pf. 18. 20. frustra putat duos servos occurrere: nam Merca sarcatus stat pro unc. Quod & supra

& supra aliquoties vidimus. *ps.* 3. 3. quia ultima verba non construuntur, sic distinguitur: *אין ישועה | לך בארזים | סלה*: Non est salus | illi || in Deo ||| *Selah* |||. Nec *ps.* 81. 1. ultima duo construuntur, unde *Munach superior* in penultima distinguere censetur: quia nullibi commodi conceptus desunt, quibus vox illo notata efferri potest. *ps.* 78. 20. non occurrunt, quos citat. *Prov.* 8. 13. *Munach superior* distinguit. Hoc patet non solum ex eo, quod ultima vox omnibus reliquis usque ad *Mercam mahpachatum* contradistinguitur, ut actus suis objectis; sed etiam, quia *Tiphcha anterior* in correctioribus codicibus loco minoris comparat. Præterea ultima duo vocabula non construuntur. *ps.* 28. 8. *ps.* 54. 8. tantum abest, ut tres adfint servi, ut ne unus quidem reperiat. Nam quia nec penultima cum ultima, nec antepenultima cum penultima construitur, *Munach*, in penultima distinguit *jx.* *Tab. Metr.* A. 6. β. b. cujus denuo minor est *Tiphcha jx.* L. 6. α. cum servo *Mahpach* sarcato *jx.* P. 6. α. Qui reliqua hujus capituli exempla examinaverit, deprehendet, non omnes servili munere fungi. Et quamvis in uno aut altero exemplo voces construerentur, secundum plura tamen de paucioribus judicandum. De *ps.* 125. 3. paulo ante prolixius egimus.

§. LVI. Versio *ps.* 45. 13. quam *Cap. XV.* §. 1. p. 169. ponit, non est satis accurata. *Plik* cum *Kadma* distinctivus *jx.* hujus Artis *Cap. X.* §. XI. p. 141. adest loco servi in *צור jx.* *Tab. Metr.* k. 4. quæ vox cum sequente non construitur, & tamen hic cum illa in unum membrum compingitur, nempe Subjectum cum parte Prædicati. Quod anomalon & extraordinarium esse, ex *D. S.* §. 226. colligitur. Ordinaria distinctio esset hæc: *Filia Zor | cum munere | faciem tuam deprecabitur |||*. Indicatur vero promptitudo Tyriorum & Gentilium ad dona in Dei gloriam & Ecclesiæ emolumentum conferenda. Quæ dona, dum in illis subsistit, miratur.
Ut

Ut hoc *ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ* in versione quodammodo exprimatur, retrahendum est ex sequenti membro verbum h. m. Filia Zor. *precabitur* cum munere | faciem tuam deprecabuntur (sc. omnes Tyrii s. Gentiles) || Quæ in Sacris reperimus, etiamsi minima videntur, negligere, non est Christiani. Si vero hæc emphasis attendenda, aliter exprimi non potest. Si vero quis melius potest, doceat, prompti sequemur. Verba Pf. 4. 3. sic distinguenda: Filii hominum || quamdiu | gloria mea *erit* in ignominiam ||| *quamdiu* amabitis vanitatem ? ||| *ⲉⲣⲓⲙⲁ* non constructum cum *ⲕⲕⲓⲣⲓ* ergo distinguendum. Et quamvis servus Munach vel rectius Mahpach ut in aliis Codd. jx. Tab. Metr. K. 6. β.) in illa voce ponatur, non tamen hoc præjudicat distinctioni. Illud *ⲉⲣⲓⲙⲁ* ad posterius membrum quoque pertinere, adeoque in versione repetendum, recte putat D. A. quamvis in eo sibi ipsi contradicat, suasque hypotheses subvertat, quas Cap. IV. §. VII. & Cap. V. §. XVII. p. 80. posuit. Quia vero ipse h. l. aliquid repetit, nec nobis vitio vertere potest, quod Pf. 45. 13. aliquid repetivimus. Ad ea, quæ habet §. II. p. 170. breviter respondeo. In plerisque reperitur. Psik cum Mahpach vel Kadma. Qui cum sint distinctivi jx. Cap. X. §. XI. p. 141. male ad servos referuntur. Pf. 118. 25. Job. 25. 15. non reperiuntur, qui hic ponuntur. De Prov. XI. 26. 27. Vid. Diacrit. S. §. 270. n. p. 174. Pf. 14. 1. Munach distinguit: quia *ⲕⲕⲓⲣⲓ ⲕⲕⲓⲣⲓ* non construuntur.

§. LVII. De subdistinctivis *ⲛⲓⲛⲓⲛⲓ* Sarca Cap. XVII. non satis accurate lectores informat. Poni loco minoris Paser. Quod exinde falsum reperitur, quia Psik cum Kadma, quam hæc Ars Cap. X. §. XI. p. 141. pro distinctivo minore habet, sæpius occurrit, quam Paser. Paser vero est ordinarius magnus. Si vero contra principia sua hunc Paser distinctivum minorem esse, omnino vult, debuisset tamen hic Lectorem informare, utrum id immediate, an vero mediate fiat.

fiat. Aut si utrumque fieri posset, quibus conditionibus quovis loco adhibeatur. Quod cum non fiat, hic quoque Ars deficit & Lectores incerti dimittuntur. In explicatione servorum eundem errorem, quem in præcedentibus, errat: Nam hic quoque in plerisque exemplis Pfik cum Kadma vel mahpach adest, quem ille, contra propria principia servire statuit. Conditiones quoque, quibus Merca servit, omnes non recenset. De Pf. 68. 21. Vid. D. s. §. 270. x. p. 175. Non Merca & Munach; sed Merca & Mahpach ibi reperiuntur.

§. LIIX. In principio Cap. XIIX. p. 174. docet Rbhiam sub Merca Mahpachato, Athnach & Rbhia Gereschato in membris minoribus distinguendis poni. Quod vel falsum, vel obscurius, quam, ut discitentibus prodesse possit. Falsum est, si putat Rbhiam in minoribus h. e. immediatis illorum ordinarie poni. Si extraordinarie id fieri innuit, verum id quidem, sed sic meminisse debebat, frustra ab illo anomala esse rejecta. Si vero de magno & majore hoc intelligi vult, etiam verum dicit. Cui vero hoc subolet, cum non sit explicatum. Reperitur ergo & hic defectus. Minorem hujus Rbhiaë ponit in Tab. p. 174. Pafer. Quod etiam valet de extraordinario: Verum non sufficit illud in genere affirmare, sed conditiones, quæ hic requiruntur, addendæ erant. Tum quoque imperfecta est hæc doctrina, quia minorem Pfik cum Kadma omittit, cum tamen sæpius, quam Pafer adfit, adeoque pro ordinario merito agnoscendus; & quidem ex hypothesi ipsius hujus Artis, quæ per hoc argumentum probat p. 175. Rbhia servum ordinarium esse, Merca (Quod desumptum ex Diacritica S. §. 340. i. ubi adhuc aliud argumentum habetur pro illo Merca.) Quæ de duobus, tribus, quatuor servis scribit, ad ea breviter respondeo. In plerisque reperitur Pfik cum Kadma vel mahpach, quos cum distinctivos statuat Cap. X. §. IX. p. 141. hic ad servilem sortem detrudere non potest, nisi & illis & suis hypothesibus injuriam facere velit. In reliquis
vel

vel voces non construuntur & distinguendæ, vel etiam tales conceptus logici reperiuntur, quibus suam vim distinguendi tueri possunt. Pf. 50. 3. Pf. 68. 36. datur accentus duplex. De quo Vid. D. S. §. 270. x. p. 175. Pf. 49. 15. ex Mahpach Sarcato duos accentus facit, cum pro uno stent, ut sapius in præcedentibus dictum. Sed fortasse Maceph implicitum illi non fuit notum. De quo videri potest Diacrit. S. §. 262. sub Mahpach.

§. LIX. Error de Schalscheleth, quem Cap. XIX. reperit, jam antea refutatus est. Quod de servis ejus addit, non uno modo deficit. 1) Multa diversi generis satis imperite miscet, nempe ea quæ Diacrit. S. Tab. Metr. A. 8. 7. E. 3. N. 6. tradit. Qui hæc distincte non tractat oppido fallitur & fallit. Nam & hic valet illud pervulgatum: Qui bene distinguit, bene docet. 2) Conditiones, quibus hi servi ponuntur, hic, ut & alibi sapius, desiderantur, sine quibus tamen discentes nihil certi habent.

§. LX. Ad Cap. XX. notandum, quod 1.) Paser sub Rbha gereschato non occurrat. De quo supra prolixius actum. 2.) Exempla non quadrent servis, quibus apponuntur. Pf. 32. 5. ponit unum, cum ex ejus hypothesi duo adsint. Pf. 65. 10. recte quidem unum ponit; sed secundum ejus analysin, quam in præcedentibus capitibus vidimus, tres forent. Pf. 7. 6. Pf. 38. 13. vult tres adesse, cum tantum duo adsint. Sed hæc non urgeo, cum sphalmata typographica esse possint. Quo etiam referri potest, quod Pf. 22. 25. bis ponitur. In reliquis est vel Pisk. distinguens, vel voces non construuntur vel conceptus logici distincti distinctionem sustinent.

§. LXI. His molestiis defuncti venimus ad Cap. XXI. Ubi ponit peculiare quosdam modos observandos. Hi nihil aliud sunt, nisi anomala, ex Diacrit. S. §. 69. & 210. mutuo petita. Si hæc observanda, cur antea toties anomalias, tanquam falsas, inutiles, noxias exhibilavit? Sed de hac materia

tertia jam in superioribus dictum, unde non opus, ut hic aliquid addatur. §. III. p. 184. redit ad illa, quæ & antea inculcavit, quod vocum, in quibus plures servi concurrunt, nexus vel distinctio grammatica ex accentibus non possit cognosci. R. Hic distinguendum inter accentus, ut à D. A. & ut ab aliis tractantur. Quia via procedit, quam Ars Abichtiana monstrat, nunquam, neque à priori, neque à posteriori voces recte distinguere discet. Qui vero aliorum quorundam præcepta sequitur, feliciter procedit; quamvis alii alii expeditius sequentes ducant. Verum non dicam de aliis: Quid ex Diacrit. S. sperandum videamus. Sumamus exemplum à D. A. citatum ex Ps. 32. 2. $\text{לֹא יִחַשְׁבֶּנּוּ יָחִידָא לִי עֵן}$ Quærimus, quomodo sit distinguendum? R. jx. §. 190. in duo membra. Quod hic aptius fieri non potest, quam in $\text{לֹא יִחַשְׁבֶּנּוּ יָחִידָא}$. Quia $\text{לֹא יִחַשְׁבֶּנּוּ}$ non construuntur, & duo illa membra aptos conceptus suggerunt: sistitur enim actio & ejus objectum jx. D. S. §. 119. Membrum, quod actionem explicat, quia multarum vocum, etiam distinguitur. Quod fit in יָחִידָא , Ratio eadem est, quia יָחִידָא non construuntur & duo illa membra se respiciunt, ut actio & finis §. D. S. §. 123. Restant reliqua tria vocabula, quæ distinguui possunt, vel in $\text{לֹא יִחַשְׁבֶּנּוּ}$, ut actio insinuetur & ponatur D. S. §. 138. vel in יָחִידָא . Sic habemus Prædicatum & Subjectum. Redit ergo hic res ad conjecturam D. S. §. 38-39. Quia vero posteriores conceptus distinctius rem proponunt, illos merito retinemus. Distinctio ergo verborum hæc erit: Non imputat | Dominus | illi ||| iniquitatem |||. Sic habemus a) actum a) inse ubi a) Præd. b) Subjm. β) finaliter c) Objm. Nunc videamus etiam interpunctionem & quidem à priori. In minore רַב־אַתְנַחֲחִי laborantis est vel Munach vel Psik cum merca jx. Tab. Metr. C. 6. α. β. Sed Munach sæpius adest, unde & hic ponemus. Hic habet ordinarium Psik kadmarum jx. L. 5. vel extraordinarios, ut videre est sub L. 6. Hic sub Athnach potest esse Munach. jx. L. 6. β. Possit tamen hic etiam esse

esse Paſer jx. L. 6. ε. Quem vero Spiritus S. poſuerit, nemo infallibiliter dixerit. Hic ergo, & in ſimilibus diſcere poteſt D. A. quam audax ſit ejus eſſatum, quod habet Cap. I. §. XV. p. 18. circa finem, aut, ſi quid poteſt, dicat nobis, quem Spiritus s. poſuerit & rationem addat. Sumanus interim Munach. Hic jx. Q. 6. α. habet Munach ſuperiorem cum ſervo Mahpach §. 351. Sic accentus, qui in Textu ſunt, habemus. A poſteriori, de quo hic præcipue quaëſtio, etiam facile diſtinctio videtur. Sub Athnach reperitur Munach, qui ſervus ordinarius eſſe non poteſt: quia ען ׀ non conſtruuntur. Pertinet ergo ad C. 6. α. Eſt hic & aliud argumentum. Nempe, quando Munach in penultima ׀ Athnach alium munach habet, munach penultimæ ſemper diſtinguit. Qui hoc negat, proferat exempla in contrarium. Hic Munach ulterius explicatur ſub L. Unde minores ejus ibi quaerendi. Eſt vero hic Munach, qui nec hic ſervus eſſe poteſt: quia ׀ ׀ ׀ non conſtructa. Pertinet ergo ad L. 6. β. Hic Munach ſub Q. ſuos minores exhibet, cumque hic ſit Munach ſuperior pertinebit ad Q. 6. α. Sic videmus diſtinctionem, tam a priori, quam poſteriori accuratiſſime jx. Diacriticam S. fieri poſſe, ut neſciam, quid vel ipſa moroſitas hic deſiderare poſſit. Idem judicandum de reliquis: Singula enim perfequi moleſtam prolixitatem parit. Recte ergo ſtatuumus ſervos plures concurrentes nexum & diſtinctionem vocum conſtituere poſſe. Si enim ſolam accelerandam lectionem indicarent, inutiles videri poſſent. Quia idem effici potuiſſet, ſi nulli accentus hiſ vocibus appoſiti eſſent. Cum vero adſint, & quidem diverſi, nec fruſtra poſitos eſſe credi poſſit, omnino diſtinctioni ſerviunt. Quod & reſ ipſa docet, ut vidimus.

§. LXII. Quæ Cap. XXII. habentur, quia præcedentibus nituntur, atque ſic cum illis vel ſtant vel cadunt intacta relinquimus. Unum tamen monemus, ne Lectoribus hoc

compendium dispendium afferat. P. 189. sub Karne parah ponit servum Munach, cum tamen ille sit Jerach, quem Cap. V. §. XIV. p. 75. posuerat. Utrum ergo sibi contradicat; an vero typographi hæc culpa sit, me latet. Mihi sufficit hoc monere, ut corrigi possit.

§. LXIII. Sequitur Cap. XXIII. in quo de abusu accentuum agit. Arrigamus igitur aures audituri quid artis se hic offerat §. I. p. 193. sic scribit: *Varius est abusus, quem ignorantia veri accentuum usus peperit, qui studiose est detegendus, ne Scripturae interpretes offendant, & sensum amplectantur, quem Accentuum autor Esra nunquam intendit.* R. Esram esse accentuum autorem, non tam certum est, ut de illo dubitari non possit. Cum sine accentibus genuinus SSræ sensus haberi nequeat, sensus autem constituat formam orationis, ille sine dubio accentus apposuit, qui SSram conformavit. Nisi credere velimus, illum nobis tradere voluisse materiam sine forma h. e. verborum cadaver. Abusum esse studiose detegendum, non negamus, utrum vero D. A. in detegendo illo & artem & fidem præstiterit, eruditiores iudicent. Præcipue abusus ille cantillationis rejiciendus erat, si fideliter abusum monstrare voluisset. Sed de hoc nihil in hoc capite. In illis autem abusibus, quos monstrat, non satis artis adhibet, nec satis modestiæ. Ignorantiæ promiscue omnes accusat, qui non cum illo sentiunt. Putat alios ignorare verum usum. Quis ille? Hoc docet p. 199. *Autor accentuum tantum distinctam vocum lectionem accentibus docere voluit. Quod supra se fuisse probasse putet. R. Si illum tantum pro genuino usui habet, cur usum cantandi s. cantillandi supponit? Nam de illo in præcedentibus multa declamavit. Frustra ergo omnia illa adduxit, & per unam voculam tantum omnia, quæ de cantillatione dixit irrita facit, adeoque & hic sibi contradicit. Si vero distinctivus ille usus est genuinus, cur alios promiscue ignorantia accusat? Num quis eorum illum negat?*
Non

Non autem tantum legere debemus SSram, sed illam etiam intelligere & meditari, juxta illud Salvatoris nostri Matth. 24. 15. *ὁ ἀναγινώσκων νοείτω.* Hoc Chrifii præceptum secuti quaerimus & scrutamur singulis in locis, cur sic & non aliter distinxerit? Causam & rationem, quam invenimus, notamus. Hanc sive mysterium, sive Emphasin sive *πάθος* sive alio quodam nomine appellet, perinde fuerit. Quid hic peccati? Qui frustra aliquid in *S.* Codice dixerit positum, *αἰθερος* erit. Saniore hic Philosophi, quorum axioma notum: *ἕδὲν ἢ φύσις ποιεῖ περιεργον.* Si hoc de natura verum, quid de naturæ Autore dicemus? Num effectus nobilior est in operando, quam causa? Saniore judæi, qui docent, ne minimum quidem apicem esse in SSra, ex quo non magni montes dependeant. Pag. 18. indignatur, quod nostræ hypotheses non respondeant antiquorum judæorum intentioni: Hic ubi illorum intentioni & quidem saniori respondent, etiam displicemus. Nimis profecto morosus est, quamvis nondum sit senex, cujus ætatis hoc vitium esse solet. Sed nos nihilominus, etiamsi alii id nolint, eam reverentiam SSræ exhibebimus, ut nihil frustra ibi positum esse credamus. Quære- mus devoto corde, Deoque dedito, quæ hujus vel illius distinctionis ratio. Quæ succurrunt, explicabimus: judican- di libertatem Lectori, meliora substituendi vero cuivis re- linquemus. Si D. A. id falsum, inutile, noxium esse putat, monstret 1) An summa illa sapientia, omnisque sapientiæ autor aliquid in SSra frustra posuerit? 2) Annon omnes illæ meditationes s. emphases in Diacritica s. explicatæ sint fidei analogæ? 3) Annon Textui & contextui quadrent? 4) An- non ex fundamento illo, quod in Diacritica s. positum est, fluant? 5) Annon fundamentum illud emphaseos ibi positum SSra nitatur? Sed fortasse hoc ultimum maxime impugna- bit. Ego vero id affirmare possum, me nihil ibi posuisse, quod non in SSra fundetur. Quadraginta fere annos hæc puncta

puncta tracto. Multa millia exemplorum, quid ? totum s. Codicem non semel, sed sæpius cum regulis meis contuli. Tandem ut eo certior essem, Concordantias Accentuum feci (Quas D. A. Lipsiæ vidit, adeoque in dubium vocare nequit) Ut ita illæ inductione omnium exemplorum probari possint. Multi fortasse hos labores, quos non sine molestia, inter, multas alias molestias & occupationes exandlavi, ridebunt, inutilesque clamabunt. Ego vero, cum tot accentuum hostes, atque quæstionem de illis, magni tamen momenti esse viderem, in memoriã mihi revocavi, illud Apostoli. Rom. 14. 5. *ἐκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφροεῖσθω.* Quilibet, de sententia sua persuasione plenus sit. (Hac enim phrasi Suetonius vocem *πληροφροεῖσθαι* optime expressisse creditur.) Operæ ergo pretium esse duxi, tantum laboris huic rei impendere, ut aliquid certi haberem. Sic mihi quoque, persvadeo, si D. A. plus laboris in hac re sumpserit, atque regulas illas, contra quas in hac sua Arte pugnat, cum s. Codice contulerit, illum multa, quæ nunc illi non sunt, perspicua (hoc enim fatetur in Dissertat. de Offic. Accent.) esse capturum. Quanquam quæ non capimus non statim omnia promiscue rejicere debemus. Fidei Articulos non capimus, num propterea rejicendi ? Qui scrutatur, meditatatur & in scrutinio perflit, multa capit, quæ desides & delicati laborisque impatientes nunquam capient. Hæc præfari volui, quia sentio, hoc caput meis de Accentuatione emphatica hypothesibus præcipue esse oppositum. Quod ex §. III. p. 200. satis patet. Sed etiam in eo ipso sibi contradicit. Nam ipse D. A. fatetur in Dissert. de Offic. Accent. celeriolem & tardiolem lectionem fieri propter latentes affectus. Et in hac ipse Arte statuit autorem Accentuum affectum Davidis exprimere voluisse. Pag. 124. Vocem majore accentu insignem magna consideratione dignam esse. Pag. 126. vero audacter asserit, nos affectuum commotiones

motiones fingere. Argumentor: Aut datur accentuatio pathetica & emphatica; aut non datur. Si non datur, cur ille dicit affectus indicari & voces magna consideratione dignas esse? Si datur, cur nos explodit, quando idem dicimus? Nescio, quibus affectibus D. A. occæcatus, ut non videat, quid ipse statuat, & quid in aliis rejiciat.

§. LXIV. Sed longior sum, quam volebam. Ad rem. Primus abusus est judæorum Cabbalistarum. Hos non defendo, qui eundem abusum, sed alio exemplo in Diacrit. §. 24. rejeci. Secundus abusus est M. J. H. Homilii, de quo l. c. §. 21. 22. egi, unde nec opus est hic aliquid addere. Tertius abusus, propter quem, ni fallor, hoc caput potissimum infernum, est, si Deo placet, explicatio Es. IX. 5. quam ante aliquot annos in lucem emisi. Sed nec ad illum hic respondeo: quia in Dissertatione Antiabichtiana ea, quæ, in Dissertat. de Offic. Accent. adduxerat, in Vindicis loci Esaiiani vero ea, quæ hic recoquit & loco aromatis addit, prostravi & conculcavi. Atque sic non opus esset, plura de hoc capite addere, nisi singulare quoddam Artificium. in §. II. p. 197. seq.prehenderem. Sic enim scribit: *Abusum accentuum etiam observari in Disputatione Homilii Anno 1671. habita. Qui cum Oraculum Jer. XXXI. 22. explicasset, tandem etiam ostendit, quæ porismata ex Accentibus erui possint. Hujus excerpta quædam cum exhibuisset, tandem sic claudit: Hæc aliaque plura in allegata Disputatione leguntur. Quid hic artis? inquires. Hactenus Philosophi putarunt, Non-entis nulla esse prædicata. D. A. vero nobis hic Non-entis contenta sistit, nempe excerpta ex Disputatione Homilii Anno 1671. habita. Ego vero credo, hanc disputationem nunquam fuisse habitam. Si vero illam habitam esse putat, doceat nos, quo Præsidente, quo Respondente, quo loco, quo tempore sit habita. Quæ nisi monstrata fuerint, hæc Disputatio erit Non-ens, & nos Non-entis contenta hic legimus.*

mus. Cum vero ex digitis, si Germanorum adagio uti licet, hæc non fluxerit, quæres unde desumpta? Lege sis Diacrit. §. 21. & videbis unde desumpta. Tractatus vero, ex quo illa descripsi, non erat Disputatio habita; sed Scriptum à M. J. H. Homilio privatim elaboratum atque Lipsiæ editum. Quem in finem prodierit, docet Titulus, qui hic est: *Oraculum Jer. XXXI. de Conceptione Messie juxta fontes Hebræos resolutum, Porismatibus s. usibus tum ex Doctrina Accentuationis, tum ex Textu ipso auctum, Conscriptum, ut Reverendissimo Proto-Synedrio Electorali Saxonico exhibeatur Speciminis loco à M. J. H. Homilio Hermsdorpio-Misnico S. S. Theol. Stud. & Alummo Elect. Saxonico. Lipsiæ Literis Johannis Koleri. Anno MDCLXXI.* Ex hoc Titulo satis patet, Disputationem à D. A. citatam esse Non-Ens. Quid enim opus erat eodem anno Tractatum hunc edere, si Disputatio illa habita est, anno 1671. Disputatio illa habita Speciminis loco offerri potuisset. Sed, ut dixi, si Præsidem, Respondentem, locum diem Disputationis habitæ, vel potius ipsum Disputationis exemplar produxerit, credemus hanc Disputationem esse Eus reale. Hoc nisi fecerit, orbis eruditus putabit D. A. ne quidem Tractatum, cujus Titulum exhibeo, vidisse; sed ea, quæ hic habet, ex Diacrit. §. 21. in epitomen rede- gisse. Si vero Tractatum illum vidit, tam negligenter legit, ut ne Titulum quidem recte adspexerit. Verbum Dei, & quæ ad illud pertinent, majore cura, majorique diligentia legi & considerari debebant.

§. LXV. Tandem ea, quæ hæcenus docuit, ad praxin confert & quidem Cap. XXIV. explicat Dicta profaica; sed ita, ut non videam, quid methodus artis abichtianæ hic profit. Quædam horum examinare licuerit. D. A. suam sententiam dixit: Ego, quid mihi videatur, exponam.

juxta

juxta Principia Diacriticæ s. §. 134. Lectoris esto judicium.
 Verba Gen. IV. 7. וְאִם לֹא תִשָּׁבַע שָׂאת וְאִם לֹא תִשָּׁבַע
 לפתח וְאִם לֹא תִשָּׁבַע רַבֵּן וְאִלֵּיךְ תִּשְׁקָפוּ וְאִתְּךָ תִּמְשַׁלּוּ: D. A.
 fic vertit: Nonne si benefeceris (*sacrificium tuum*) | præ-
 rogativa tibi (*erit*) || Si vero non benefeceris (*sacrificium*
tuum) || ad ostium | poenæ accubans (*es*) • præterea ad te |
 est obsequium ejus (*fratris tui*) || & tu | dominaberis in
 illum. Silluc. In hac versione aliquid displicet. 1.) Addit *sacri-*
ficiu tuum, quibus verbum וְאִלֵּיךְ restringit ad certam
 speciem seu actum pietatis, cum hic nihil obstat, quo mi-
 nus cum B. Luthero generaliter de toto pietatis curriculo
 accipiamus. Alias non vult, nos aliquid, quod in pasuco
 est, repetere; ille vero e longinquo accerfit, quæ in hoc pa-
 suco non sunt. Quod non opus, quando verba per se com-
 modum sensum sistant. 2.) Significationem propriam vocis
 וְאִתְּךָ mutat in tropicam: Præterea quoque Ellipsin par-
 ticulæ וְ statuat oportet. Quod fieri non debet, quam
 diu propria significatio & verba per se bonum sensum gi-
 gnunt. 3.) רַבֵּן refert ad Kainum, cum à B. Luthero aliis-
 que rectius ad peccatum referatur. Differentia generis non
 obstat. Quis enim nescit Enallagen Generis sæpe in Sacris
 occurrere? Nec frustra hic Masculinum adhibetur. Notat
 enim vehementiam peccati ejusque motuum, q. homo
 tentatur & allicitur. 4.) Posterius hemistichium refertur
 ad Habelem, quod B. Lutherus refert ad peccatum: quia
 relativum rectius refertur ad propinquius, quam ad remo-
 tius, vel potius illud, quod in tota oratione Dei, quam v. 6.
 & 7. sistant, non reperitur. Hujus Versionem autem, non
 deserendam esse arbitror, quamdiu cum accentibus confi-
 sit. 5.) Verba quoque, si B. Lutheri versionem sequimur,
 optime coherent. Est hic Adhortatio ad resistendum pec-
 cato. Ubi

I) Argumentum f. ratio, respectu.		
(N) boni, ubi	(a) actus - הלך אדם תשוב'.	Nonne si benefeceris
	(β) fructus - שאת	prærogativa?
(כ) mali, ubi	(a) actus [a] intimatur - אדם	Si vero
	[b] expl. לך תשוב'.	non benefeceris
	(β) effectus f. consequens	
	[a] adjunctive - לפתח	ad officium
	[b] in se - חטאת רבץ	peccatum recubans est?
II) Confectarium f. propositio ubi.		
(N) fundamentum (a) præd.	- אליך	Sed ad te
ejusque	(β) subj. - תשוקתו	appetitus, appetitus
		inquam ejus:
(כ) officium, ubi (a) subj.	- אתה	Ergo Tu
	(β) præd. - תשלבו	Domineris illi!

Phrasis רבץ חטאת לפתח חטאתו indicat, peccatum insidiari hominibus, quasi fur & prædo, ut illos, sive egrediantur, sive ingrediantur, capiat & perdat, hominesque impios ita facile ex uno peccato in aliud prolabi posse, idque eo magis, quia motus peccati sæpe vehementissimi sunt: Quod hic masculinum pro fœminino positum indicat, Omne enim masculinum robustius atque fortius est fœmineo. אליך תשוקתו vult hominem, inprimis renatum, pravis concupiscentiæ motibus resistere posse, ne in peccata actualia erumpant. Sensus ergo verborum hic erit. Si pietatem colis Deumque sinceris cordis puritate adoras, acceptus es Deo, nec pietatis præmio carebis: Si vero in malitia & hypocrisis perseveras, ut hactenus fecisti, peccatum tibi insidiatur, ut facile in majora scelera prolabi possis. Sed perpende homines, inprimis renatum, qualis videri vis, pravis concupiscentiæ motibus resistere posse, ne in graviora delicta præcipitentur, dummodo mediis hic necessariis utantur, nempe cum precibus sedula attentaque voluntatis divinæ meditatione. Quod cum ita sit, tu fac, ut peccati motibus, quamvis vehementissimi

tissimi saepe sint, resistas, nec illud dominari in corpore mortali permittas: Sed Tu potius illud subjuges, illique dominaberis, ne in gravia scelera erumpat, quale foret, si fratrem iratus occideres.

§. LXVI. Examini emus etiam locum Jud. V. 14. verba Textus hæc ibi sunt:

מני אפרים שרשם בעמלק אחרוך בנימין בעממך מנימכר ירד
מחקקים ומובלן משכום בשבט ספר

Hic D. A. jure suo Clerici versionem, vel potius perversionem rejicit. Ipse vero sic vertit: (Quidam) ex Ephraimo || Cujus stirps (dominata est) in Amalek (sc. descenderunt ad bellum) || Post te (Ephraim) Benjamin cum populo tuo (O Ephraim descendit ad bellum) Ex Machir || (ad Bellum) descenderunt magnates || & ex Sebulon legum periti. Silluc. Sed, si, quid sentio, dicere licet, nec hæc placet. 1) Agit contra suas hypotheses & aliquid repetit. Fieri quidem aliquando id potest: Quod supra contra D. A. evicimus: Hic vero in priori hemistichio opus esse, non video. Illud vero 2.) nullo modo ferri potest, quod Textui aliena addit, nempe α) ab initio *quidam*, quod in Textu nec est, nec requiritur, cum Subjectum hujus propositionis sit שרשם. β) *Dominata est*: cum in hoc passivo non sit, nec ex præcedentibus commode repetatur, nec quoque ex Historia S. probari possit, Ephraimitas dominatos fuisse Amalekitis. γ) *Ad bellum*. Cum illa vox nec in hoc passivo, nec in præcedente reperiatur: Nec ירד hic significet descensum ad bellum, sed rectius cum B. Luthero de origine & ortu accipiat. De hoc si accipimus prius hemistichium, nihil opus est addere: Et si prius de illo, cur non etiam posterius? Deinde quoque satis patet, in posteriori hemistichio non tam de bello gesto, quam legibus latis & Rpubl. bene administrata sermonem esse. 3) משכום ספר reddit: *Legum periti*. Verum enim vero משר hic ductum, gubernationem, regimen significare rectius dicimus.

Quæ significatio etiam Cant. 1. 4. locum habet. **אחרי** trahe me h. e. duc, rege, gubernata. Nec 4) Difficultas, quæ hic est, tollitur. Non enim patet, quid sibi velint verba **אחריך בנימין בעמך** Intelligendum hoc esse de rebus à Benjaminitis egregie gestis, non est dubium? Quodnam vero illud sit, in Historia S. non est perspicue explicatum. Dicam tamen quid sentiam. Describitur hic aliquid, quod Benjaminitæ fecerunt ductu Ephraimitarum. Hoc exinde clarum quia Ephraimitæ & Benjaminitæ in eodem hemistichio coherent. Unde necessario **אחרי** quædam inter illos. Hanc etiam vox **אחרי** indicat, quæ hic non tempus, sed locum, comitatum, societatem significat, ut Cant. 1. 4. Et particula **ב** quæ optime hic propriam & usitatorem significationem in retinet. Unde affixum **ך** in **אחריך** ad nullum, nisi **שרש** h. e. Principem & Ducem, cujus antea mentio facta, referri potest. Existimo itaque respici ad Exod. 17. 9. Ubi Moses jubet exercitum parari contra Amalekitas ducendum; non vero additur quinam aut quales in hoc exercitu fuerint. Unde colligere licebit, in illo exercitu fuisse Benjaminitarum catervam manu fortem & bello strenuam, cujus opera in prælio magni fuerit. Quid ergo si sic verterem? Ex Ephraim radix eorum contra Amalek: Post te (*O Ephraim vel Josua ex Ephraim oriunde*) erat Benjamin in populis (*copiis*) tuis: Ex Machir descenderunt legis latores, *legis latores inquam*: Ex Sebulon (*NB. Sebulon descendunt*) trahentes (h. e. regentes) stilo scribæ, Quod aliquid repetam D. A. mihi vitio vertere non poterit, cum id faciam ipsius exemplo, quædam etiam, quæ ipse repetiverat, repetam. Sensus hic fuerit; Primus & præcipuus, (Nam hoc per **שרש** hic intelligitur) qui contra Amalekitas pugnavit illosque domuit, fuit ex Ephraim Oriundus Josua: Et te ô Josua Benjaminitarum strenua & bellicosa caterva in exercitu tuo sequebatur. Quamvis vero hæc tribus antea nobilitatæ sint factis, non tamen propterea via virtutis & glo.

& gloriae reliquis tribus clausa fuit : Nam Machir quoque & Sebulon, (Sebulon inquam, qui hactenus minus celebris fuit) sibi nominis celebritatem compararunt, cum ex illis quoque orti sint, qui Reipublicæ clavum tenuerunt, atque leges tulerunt, leges inquam, quod Magistratus est, tulerunt, quique non minus eruditi quam fortes rebus egregie gestis Reipublicæ præfuerunt & profuerunt. Accentus majores loco minorum, Domini loco fervorum & insuper duplices hic optime verbis & rebus conveniunt. Res magnæ, res mirabiles, res memorabiles narrantur. His igitur, tales Accentus, tanquam NB. adhibere voluit. Dispositio hæc erit. Pr. Laus Heroum temporis.

- I) *Præteriti* ex N) Ephraim, ubi $\begin{cases} \alpha) \text{ origo} & \text{מני אפרים} \\ \beta) \text{ facta} & \text{שרשים בעמלק} \end{cases}$
 ב) Benjamin $\begin{cases} \alpha) \text{ in se} & \text{אחרי בנימין} \\ \beta) \text{ adjunctive} & \text{בעמלק} \end{cases}$
 II) *Præsentis* ex N) Manasse, ubi $\begin{cases} \alpha) \text{ origo} & \text{מני מכיר} \\ \beta) \text{ facta} & \text{ירדו מחקקים} \end{cases}$
 ב) Sebulon, ubi $\begin{cases} \alpha) \text{ origo} & \text{ומ'בולן} \\ \beta) \text{ facta, ubi } \alpha) \text{ actus} & \text{משכים} \\ & \text{(b) mediū: ספר} \end{cases}$

Hic videmus repetitiones illas, quas D. A. adhibet, non esse necessarias : cum sine illis commodum sensum habeamus : Quamdiu vero commodus sensus adest, nunquam aliquid repetendum. Cur ergo B. Lutherum hic desereamus?

§. LXVII. Reliqua prætereuntes, ne nimis prolixi simus, perpendamus locum Michæ V. i. de quo §. XII. p. 257. agitur. Dignum enim est hoc Dictum accuratiori consideratione: D. A. facit cum illis, qui interrogative, hæc verba explicant. Quæ explicatio nunquam se mihi probavit. Sic enim addendum est aliquid Textui, quod semper fugiendum, quam diu ipsa Textus verba commodum.

dum sensum suggerunt, quem & hic reperiemus, dummodo verbis recte attenderimus. Nec video, quid sibi velit illud להוירי si oratio est interrogantis. Sic enim dixisset צעיר באלפי יהודים. Sed D. A. putat, Accentus, utrum interrogatio poni possit, ostendere. Quomodo vero? Quia in צעיר major accentus, qui, si interrogatio non esset, minor foret. R. Mirum, si hic non est abusus ad Cap. XXIII. referendus. Quæro, num hoc universaliter fieri velit, an vero particulariter? Si particulariter, ratio reddenda erat, cur hic & non alibi major accentus interrogationem constituat? Quod ex Jud. XI. 9. affert, non sufficit. Primo enim ab uno particulari ad aliud N. U. C. Deinde quoque interrogatio ibi non probatur ex magno accentu Sakeph magno in אנכי sed ex particula ואת quæ in priori hemiltichio posita ad posterius repetenda. Si enim Ps. IV. 3. ערמרו ex antecedentibus ad seqq. repeti potest, quod D. A. Cap. XVI. §. 1. p. 169. suo exempla probat, cur non hic ואת repetiti posset? Si vero universaliter; multa absurda & contradictoria in s. Codice habebimus. Ponamus exemplum ex Hag. 2. 6. אני מרעיש את השמים ואת הארץ: & v. 21. אני מרעיש את השמים ואת הארץ. Si magnus Accentus constituit interrogationem, prior propositio erit negans. Nam interrogatio affirmans æquipollet neganti: Posterior vero cum in אני sit servus, non constituit interrogationem, adeoque affirmans erit. Sic in eodem capite habemus Spiritum s. sibi contradicentem. Ego non commovebo cælum & terram: Hanc suggerit interrogatio v. 6. Ego commovebo cælum & terram: Hanc in terminis habemus v. 21. Quæ est formalis contradictio. Quæ cum ita sint, hanc de accentibus majoribus observationem nullam esse videmus. Non tamen propterea Sakeph magnum in אנכי Jud. XI. 9. frustra ponitur. Nam indicat affectum Jephthæ mirantis Gileaditas nunc eum Principem constituere velle, quem
antea

antea civem ferre non poterant. Sed regeret aliquis, sic optime Matthæum conciliari Michæ. R. Ad locorum conciliationes non sunt falsæ hypotheses fingendæ aut defendendæ, ne Cartesii methodum ex Philosophia in Theologiam transferamus; sed ex ipsis Textus visceribus eruenda est conciliatio. Quod & hic facile fiet. Sumamus hanc versionem: Et te Bethlehem Ephratha, *quod concerrit* (Nam Subjm. hic in sensu diviso ponitur Vid. Diacrit. §. 140. & Wasmuth I. ibi citato. Conf. Sennert. Idiotism. Can. LXXIIX & qui ibi citantur.) Parum, esse in millibus (l. Ducibus) Judæ: Ex te mihi prodibit ad esse Dominum (h. e. qui sit Dominus) in Israel &c. Hæc versio non pugnat cum verbis Matthæi. Matthæus suam Thefin ex Prophetæ verbis per bonam consequentiam elicit, adeoque sensum horum verborum non formalem, sed virtualem, sistit. Illustrabo rem exemplo simili. Rex vel Princeps dicit Titio: Parum est te esse civem hujus urbis: Ego te consulem constituam. Sempronius hæc audiens dicit Cajo: Titius nequaquam est minimus inter cives. Cajo hoc in dubium vocat. Argumentatur ergo: Qui Consul erit, nequaquam est minimus in civitate: Titius est ille, qui Consul erit: E. Titius nequaquam est minimus inter cives. Eodem modo argumentatur Matthæus, vel potius Doctores & Professores Hierosolymitani: Quæ urbs erit patria Messia, nequaquam est minima in Ducibus Judæ: Bethlehem est illa urbs, quæ Messia patria erit: E. Bethlehem Ephratha nequaquam est minima inter Duces Judæ. Major est clara. Minor est Michæ: Conclusio est ipsa thefis Matthæi vel potius Sacerdotum & Legislatorum. Ex quibus videmus, inter verba Michæ & Matthæi nullam esse pugnam. Accentus in voce *בית* est notandus. Ponitur minor loco magni. Quod aptum rebus. Bethlehem
K
magni

magni erat in oculis Dei, unde etiam ab hominibus magni facienda erat. Sed homines, ut solent, magis oculorum, quam veritatis iudicium fecuti oppidum illud parvi putabant. Addamus dispositionem elegantissimi hujus loci. Pr. Descriptio Messiã *θεωρημα* respectu naturæ.

I) *Humanæ*, ubi

N) <i>θεο̃ς</i> (α)	terminative f. (a) ponitur	ואתה
	cui dicta (b) exponitur	בית לחם אפרתה
(β) in se, ejusq;	(a) Prædicatum	צערי
	(b) Subjm. (1) intimatur	להיות
	(2) expl.	באלפי יהודה
ⲁ) <i>ναρὰ θεο̃ς</i> (α)	posita (a) terminative	ממך
	(b) in se	לוי יצא
(β) expofita, ubi	(a) actus	להיות מושל
	(b) objm.	בישראל

II) <i>Divinæ</i> (N) posita	-	מוצאותיו מקדם
(ⲁ) expofita	-	מימי מעולם :

Paraphrasis. Postquam de tempore N. T. in genere quædam dixi, ad te me convertam ô Bethlehem Ephratha. Te vero quod attinet, non est, quod te reliquæ tribus Judæ urbes contemnant, aut parvi pendant. Si quid dignitatis & prærogativæ in eo, quod sint inter urbes Judæ, quarum plurimæ sunt, nec tibi hæc dignitas & prærogativa dubia reddi debet. Sed profecto parum est illud, quod tibi cum multis commune. Tua dignitas tuaque prærogativa excellentior est omni aliorum decore & honore tibi que soli reservata, nempe, quod futura sis patria Messiã, qui Dominus est, non solum tribus Judæ: sed & totius populi Israelitici tam spiritu, quam carne talis. Hæc dignitas tanto major est, quanto major erit, qui ex te prodibit: Non enim

enim tantum homo erit, qualem esse ex eo facile colligis, quod ex te oriundus : Hoc enim non nisi secundum Humanam Naturam fieri potest : Sed erit etiam DEus æternus, siquidem exitus ejus ab antiquitate. Quod non intelligendum de finita quadam & temporali antiquitate, sed de tali, quæ omnes seculorum dies præcessit, adeoque æterna est & infinita.

§. LXIIX. Ne Cap. XXV. plane neglexisse videamur, quædam etiam ex dictis metricis, quæ ibi explicat, examinemus. Verba Job. XX. 17. אֶל־יָרֵאֵה בַּפְּלִגּוּרִי : אֶל־יָרֵאֵה רִבּוּשׁ וְחִמְצָאִי : Vulgatus vertit : " Non videaturivos fluminis torrentis mellis & butyri. Hanc versionem D. A. rejicit. Nec immerito : Quia accentus & vocum constructionem negligit. Ipse hanc dat : Non videbit rivulos, flumina vallium mellis & cremoris lactis. Hæc vero alio morbo laborat. פְּלִגּוּרִי non recte vertitur per, *Rivulos*. Buxtorffius in Lexico Biblico quidem hanc significationem agnoscit. Non autem video, quid nos cogat, hic aliam significationem statuere, quam Jud. V. 15. Cum illa hic multo commodius adhibeatur. Nec est, quod D. A. ad פְּלִגּוּרִי provocet. Quis enim nescit, voces, quæ eandem sunt origine, sæpe diversas esse significatione ? Significatio vero hæc vox partem, seu portionem, quæ ex divisione rerum obtigit. Unde non incommode verti potest : *Hæreditas, tribus*, vel etiam *regio*, ut D. A. Cap. XXIV. §. IV. p. 222. vertit. Deinde quoque particula ׀ negligitur, quæ, ut non frustra posita, sic in versione quoque exprimenda erat. Nec illud placet, quod omnia, quæ verbum יָרֵאֵה sequuntur, pro objecto hujus verbi habet, cum tamen per Athnach separentur. Sic enim anomalia hic statuenda, quam tamen alias D. A. averfatur. Nec est illa sine causa

statuenda. Mutaretur sic quoque constructio eorum, quæ idem verbum respicere creduntur. Nam si כ in פלגורא est objecti, quæri potest, cur illud non etiam voci נהרי præponatur? Quia autem constructionem mutatam videmus & Athnachum vocabula separare, merito etiam, diversos conceptus indicari credimus, quam diu commodos conceptus se offerre videmus. Vertamus ergo ita, juxta Accentus: Non videbit in portione (*hereditate, regione sc. sua vel etiam in qua habitat*) Flumina vallium mellis & butyri. Per phrasin רבש וחמאה נהרי נחל indicatur, idem, quod alias per רבש חלב וברך ארץ quæ sapius in s. Literis occurrit & denotat magnam terræ fertilitatem, uberemque omnium rerum ad victum pertinentium copiam. Hæc versio conceptus dispositioni aptissimos suggerit. Pr. Negata impiorum felicitas, sistit

- I) Actum ab adjuncto amplificatum. - אלהיורה בפלגורא
 II) Objectum^[N] generalius positum. - נהרי נחל
 III) Objectum^[C] specialius explicatum. - רבש וחמאה

§. LXIX. Consideremus etiam locum Pf L. 23. de quo §. VII. p. 300. D. A. agit. Interpretes hic in diversum abeunt, ut videre est apud Geierum & Polium. Vulgarum D. A. rejicit. Nec id sine causa. Ipse dat hanc: Sacrificans confessionem | honoret me: (Merca Mahpachatus) & qui disponit viam, (Athnach) ei monstrabo | salutem. Dei. Silluc. Cujus παραφρασις hæc est: Qui mihi confiteri, cultumque mihi gratum exhibere vult, ille honoret me: & qui recte disponit viam suam, ei conspiciendam præbebo salutem meam. Liceat & mihi meam versionem & explanationem addere. Sacrificans laudem honorat me (ubi B. Lutherum sequor) Et disponentem viam quod attinet, monstrabo

strabo illi salutem Dei. Nisi enim prima verba posterioris hemistichii in sensu diviso accipienda essent, non adhibuisset affixum in verbo אראנו. Sensus enim sine hoc constaret, si dixisset: וישם דרך אראנו ישע אלהים vel etiam particulam אראנ participio prapositionis, quam alias hoc verbum in Hiphel adhibet. Hæc elegantia exaggerat rem & notabilem proponit, quod nempe cultus realis longe præstantior sit verbali. Sensus igitur hic foret: Qui me meaque beneficia laudat & celebrat, debitum mihi honorem tribuit. Quamvis vero hoc necessarium & justum, requiruntur tamen adhuc alia: nempe, ut non solum ore me celebret & confiteatur, more hypocritarum, de quibus v. 16. sed vitam corrigat moresque & facta sua ad normam verbi divini componat, ne similis sit illis, de quibus v. 17. seqq. Hoc, Hoc qui facit, meque verbis & factis colit non sine suo commodo hoc fecerit: Nam ostendam illi salutem Dei. Sic ego existimo, Lectoris esto Judicium. Dispositio juxta ea, quæ dicta sunt, hæc erit. Pr. Pietatis officium.

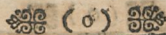
I) Verbale, ubi	(N) Subjm.	-	-	-	זבח תורה
	(ב) Præd.	-	-	-	יכבדני
II) Reale, ubi	(N) actus.	-	-	-	ישם דרך
	(ב) fructus.	[a] in se.	-	-	אראנו
		[β] objective.	-	-	בישע אלהים :

§. LXX. Sed hic finis esto. Quæ omiſſa ſunt, ad illa alibi vel respondi, vel, ſi DEus voluerit, respondebo. L. B. rogatum volo, ut hæc omnia ſine præjudicio & ἀπροσωπολήτως legat & examinet, nec tam autoritates, quam rationes ſequatur. Si quædam repetita viderit, ne moleſte ferat. D. A. idem locis diverſis inculcat, unde & ſæpe idem illi reſpondere coactus ſum. Et quoniam

sape contra suas hypothesés agit, non potui non, sape,
 etiam ad eas illum revocare. D. A. autem rogo, ut hæc
 accuratius & *ἀνεπαίσχως* perpendat, atque si erravi (Homo
 sum) solidis argumentis in viam reducat: Si vero ipse er-
 ravit (Homo est) veritati cedat, ne tam gloriæ Dei & utili-
 tati proximi, quam suis hypothesibus servire videatur. Deus
 vero omnis boni autor nobis omnibus hanc mentem det,
 ut ea, quæ Dei gloriam & Ecclesiæ commodum promovent,
 semper meditemur, loquamur, scribamus &
 agamus. S. D. S. G. S.

INDEX.

INDEX.

Locorum SS. hic citatorum.

Gen. c. IV.	v. 7. §. 65.	XLI.	20.	-	30.
-	8.9. - 23.	XLV.	1.	-	26.
V.	4.7.10. 25.	Jer.	V.	17. §.	42.
-	26. - 42.		XXV.	27.	- 42.
III.	21. - 22.	Ez.	XII.	12.	- 30.
XI.	9. - 42.	Mich.	V.	1.	- 67.
XX.	13. - 42.	Hag.	II.	6.21.	42.67.
XXI.	4. - 42.	Pf.	II.	7.	- 51.
-	31. - 42.		III.	3.5.	- 55.
XXIII.	19. - 44.		IV.	3.	- 56.
XXXI.	13. - 8.		XIII.	2.	- 55.
Exod.	XVII. 9. - 66.		XIV.	1.	- 56.
	XXIV. 14. - 38.		-	5.	- 51.
Levit.	XIII. 21. - 39.		XIII.	1.	- 53.
Num.	XXV. ult. - 36.		-	2.	54.55.
Jof.	II. 5. - 39.		XXV.	1.	45.52.
	XIII. 11. - 42.		XXIII.	8.	- 55.
Jud.	V. 14. - 66.		XXX.	1.	- 54.
-	15. - 68.		XXXI.	3.	- 53.
VII.	3. - 38.		XXXII.	2.	- 61.
XI.	9. - 67.		XXXVII.	1.	- 51.
1. Sam.	V. 8.11. - 42.		XLII.	5.	- 50.
2. Sam.	XIII. 12. - 38.	Pf.	XLV.	8.	- 51.
1. Reg.	I. 6. - 7.		L.	23.	- 69.
	XVI. 18. - 50.		LIV.	8.	- 53.
Ef.	IX. 5. - 4.		-	13.	- 56.
	XIV. 15. - 8.		LV.	6.	- 53.
	XL. 13. - 25.		LIX.	3.	45.52.
					LXV.

LXV.	2.	-	51.	CXXXIIX.	I.	-	51.
LXVI.	20.	-	53.	CXL.	6.	-	55.
LXVII.	5.	-	55.	CXLVI.	I.	-	54. 52.
LXIII.	15.	-	52.	Prov.	I.	-	51.
LXXII.	3.	-	51.		10.	-	45. 52.
LXXXIX.	24. 27.	-	51.	VI.	27.	-	51.
LXXXI.	I.	-	55.	III.	13.	-	55.
XGV.	7. 8.	-	49.	Job.	VI.	-	39.
CII.	5.	-	51.	XX.	17.	-	68.
CIX.	16.	-	51.	Cant.	I.	-	66.
CXIX.	52.	-	53.	Esth.	VII.	-	28.
CXXV.	3.	-	54.	Efr.	III.	-	41.
CXXXVI.	15.	-	51.	2. Chron.	XXIV.	-	42.
CXXXVII.	9.	-	51.	Ebr.	III.	-	49.

L. B.

*Cum nullus liber hactenus sine erratis prodierit, ne molestus
feras, rogo, & hic quaedam irrepisse. Si ergo litera omissa,
vel addita vel mutata vel transposita vel inversa, pro tuo can-
dore & benevolentia corrigere velis.*

Be. 3261.

80

ULB Halle

3

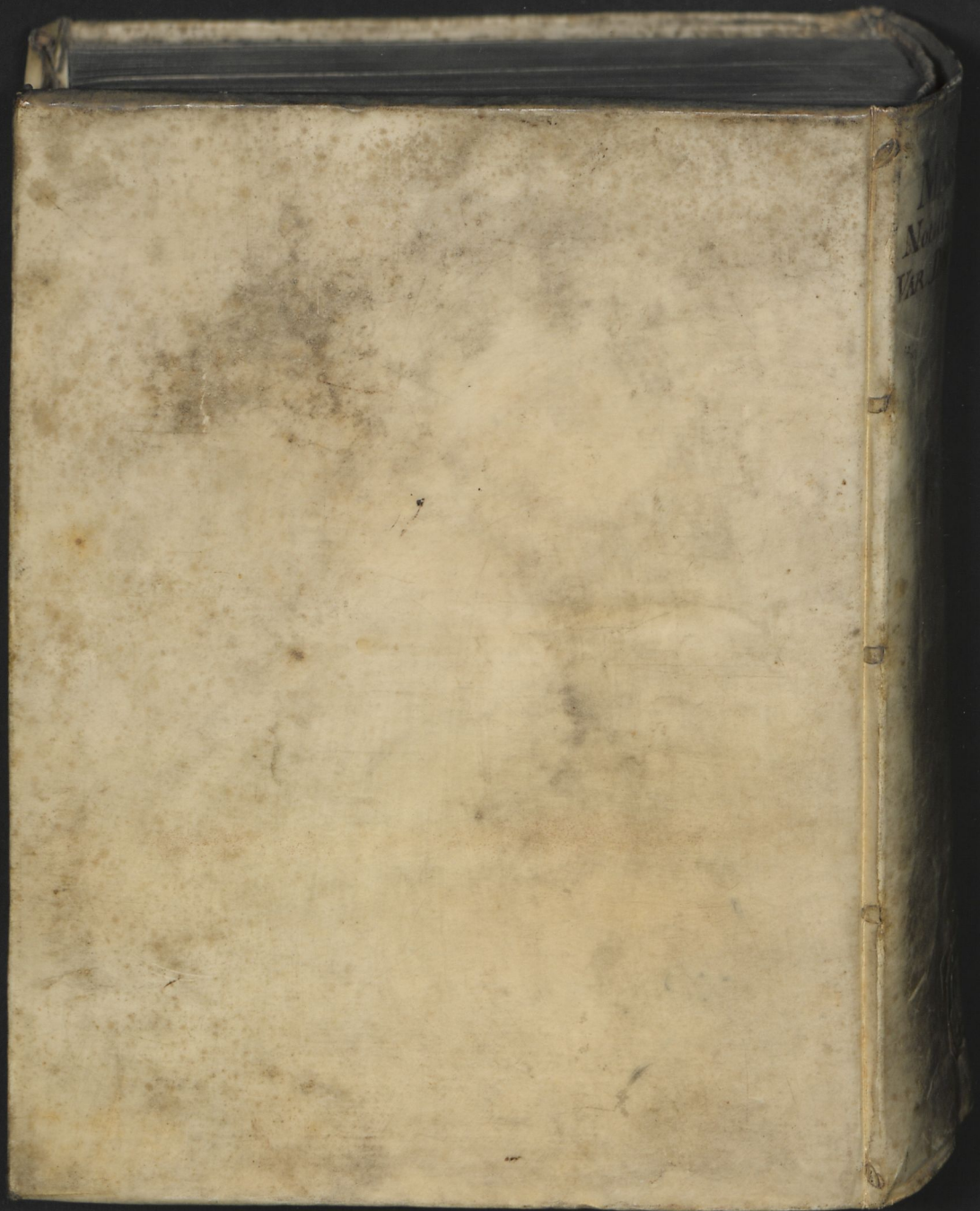
001 602 624

10/17

11/17

ARTIFICIUM ARTIS ABICH- TIANÆ,

h. e.

Defectus, errores & contradictiones Ar-
tis distincte legendi & interpretandi S. U. T. quam Tit.
J. G. ABICHTIUS, S. S. Theol. D. & S. L. Prof.
Publ. Ord. in Academia Lipsiensi edidit. Quæ dum detegun-
tur, multa Dicta S. Scripturæ secundum Accentus
resolvuntur & explicantur, quædam atiam
vindicantur,

Ad

Defensionem eorum, quæ ex Diacritica S.
impugnantur & Usum Studioforum
Accentuationis,

Ut

SUPPLEMENTUM DIACRITICÆ S.
esse possit,

Editum

à

JOAN. FRANK, Meklenburg.

Impensis J. H. RUSWORMII, Bibliopolæ
Rostochiensis. 1713.